Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

...СС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...май 1921 оной ...н 21-һээ гарана | № 50 (14072) | 1973 оной мартын 1, четверг | Сэн 2 мүнгэн

ШИНИДХЭХЫ ГУРБАДАХИ ЖЭЛЭЙ ЭРШЭ, ДЭЛИСЭ, ШАНАР

...нда бүри багахан ...урида һуража бай... ...фермэдэ хү... ...баабай хоёртоо ...өөрһөө ехэ хүнэг ...од. үнеэдэй хүхэ ...ядан шобтор... ...н. Һүүлшэг тээ ...ондо бүхы хорёод ...шундаргүй һаа... ...Болоо бэлэй ...эсэгэ Доржо Жиг... ...Чимит-Цырен ...өөрынь түрэл Ху... ...совхоздо ямар... ...зэдээ абьяастай бэрхэ, үнэн шударгыгаар хүдэлдэг хүнүүд гэжэ суутай юм. Һүүлэй арбаад жэлдэ тэдэнэр энэ ажахын Сагаан-Нуурай фермэдэ һаалишадаар хүдэлөө.

Эхэ эсэгэ хоёройнгоо ажалай намтарые үргэлжэлүүлжэ, Буда-Ханда Доржиева наймадахи класс дүүргээд, баһал Сагаан-Нуурай фермэдэ һаалишан болонхой, гурбадахи жэлээ хүдэлжэ байна. Комсомол басаган үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 1972 килограмм һү һаажа, совхозойнгоо суута һаалишад Доржома Базаржапова, Дулма Галсанова гэгшэдһээ тээ багал гээгдээ. Залуу наһан абьяастай гэжэ, Буда-Ханда энэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 2.000 килограммһаа бага бэшэ һү һаахаб гэжэ уялга абанхай.

Үнгэрһэн январь, февраль һарада энэ басаган үнеэн бүриһөө 320 гаран килограмм һү һаажа, абаһан социалис уялгаяа дүүргэхэ хэрэгтэ бага бэшэ алхам хээ. Мүнөө үдэртөө үнеэн бүриһөө 8—9 килограмм һү һаана. Һаяхан Буда-Ханда республикын комсомол-залуушуулай слёдто хабаадалсаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Б-Х. Доржиева.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

Хэжэнгын аймаг.

ОЛОНОЙ ДУНДАҺАА ШАЛГАРНА

Хандагайн леспромхозой хүдэлмэришэд бага гаргаштайгаар ехэ модо бэлэдхэхэ гэһэн зорилго урдаа табяад, эдэбхи үүсхэлтэйгээр хүдэлжэ байна. Бригадануудай, мастерска участогуудай, пунктнуудай дунда социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэнхэй. Мүрысөөнэй дүн һара бүри гаргагдана, эрхимлэгшэд мүнгэн шангаар урмашуулагдана, нэрэ солонь Хүндэлэлэй самбарта бэшэгдэдэг. Тус леспромхозой хүдэлмэришэд даабаряа дүүргэхын тула хүсэ шадалаа гамнангүй ажаллана.

Мастер Д. Т. Карбановай даадаг участогай хүдэлмэришэд байгша оной январь һарын даабариһаа гадуур хоёр мянган кубометр модо бэлэдхэжэ, мүрысөөндэ эрхимлээ һэн. Тус участогта хүдэлдэг Николай Рассадин, Николай Рудаков гэгшэдэй даадаг бага комплексно бригадын хүдэлмэришэд халаан бүриин даабари 15—20 кубометрээр үлүүлэн дүүргэжэ, үндэр бүтээсэ туйлана.

Николай Степанович Рассадин олон жэлдэ модо бэлэдхэхэ ажалда ябажа, дүршэл шадабаритай болоһон хүн юм. Тэрэ техникэеэ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглажа, хүдэлмэриин саг хүсэдөөр хэрэглэхэ гэжэ оролдодог. Тиимэһээл бригадань халаан бүриингөө даабари үлүүлэн дүүргэнэ бшуу. Н. С. Рассадинай бригадын хүдэлмэришэд юһэдэхи табан жэлэй эхинһээ 29 мянган кубометр модо бэлэдхээ. Эдэнэр мүнөө сентябрь һарын түсэбөөр хүдэлнэ. Бригадань «Хориин аймагай эрхим бригада» гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй. Энэ хүндэтэ нэрэеэ дээрэ абажа ябахын тула бултадаа оролдожо хүдэлхэ болоно бшуу. Н. С. Рассадинай бригадын гэшүүд 1973 оной даабариһаа гадуур 3000 кубометр модо бэлэдхэхэ социалис уялга абаһан юм. Эдэнэр январь һарын даабариһаа гадуур 354 кубометр модо бэлэдхээ. Энэ дүн хараад үзэхэдэ, түрүү бригадын хүдэлмэришэд хэлэһэндээ хүрэжэ, һарбайһанаа абахаар лэ хэбэртэй.

Николай Рудаковой бригадада комсомол-залуушуул хүдэлдэг гээшэ. Эдэнэр наһатайшуулай хойно орохогүйн тула яһала оролдоно. Үдэр бүри улам габшагайгаар хүдэлжэ, даабаряа хододоо үлүүлэн дүүргэнэ. Январь һарын даабариһаа гадуур 265 кубометр модо бэлэдхээд, февраль соо амжалтаяа улам арьбадхаба.

Энэ леспромхозой модошод бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ оролсоод, иимэ эдэбхитэйгээр ажаллажа байна. Эдэнэр урдаа табиһан хараа зорилгонуудаа бэелүүлхэ дүүрэн арга боломжотой.

Д. ТУМАНОВ,
аймагай «Шэнэ Үдэ» газетын хүдэлмэрилэгшэ.

Хоёр мянгатан олошорно

Һарада хоёр мянган кубометр модо бэлэдхэхын тула «Забайкаллес» комбинадай бага комплексно бригаданууд тэмсэдэг. Шэнэ онол арга, оньһон техникэ хэрэглэжэ, габшагайгаар хүдэлһэн хүдэлмэришэд һарада хоёр мянганһаа дээшэ кубометр модо бэлэдхэжэ, түрүү ажалай жэшээ харуулна.

Хурамхаанай леспромхозой В. П. Парамоновой даадаг бригадын модошодой ажал нэгэ хэхад халаанда эмхидхэгдэнхэй. Тиин һарадаа 4 мянган кубометрһээ дээшэ модо бэлэдхэжэ, олоной анхарал татана. Байгша оной түрүүшын хоёр һара соо 8.500 кубометр модо бэлэдхэжэ, ехэ бүтээсэ туйлаба.

Хандагатайн леспромхозой түрүү хүдэлмэришэн, Социалис Ажалай Герой А. П. Кудряшовой даадаг бригадын хүдэлмэришэд һарадаа хоёр мянган кубометр модо бэлэдхэдэг болоһоор үнинэй юм. Эдэнэр байгша оной түрүүшын хоёр һарын даабариһаа гадуур 1.000 кубометр һайн шанартай модо бэлэдхэбэ.

Байгалай леспромхозой бригадир Г. Я. Долгобродовой бригадын гэшүүд хоёр һара соо 5.000 кубометр модо бэлэдхэжэ, коллектив соогоо эрхимлэбэ. Энэ түрүү хүдэлмэришэд саашадаа бүри эдэбхитэйгээр ажаллажа, амжалтаяа арьбадхаха гэһэн гол зорилго урдаа табина. Һарадаа хоёр мянган кубометр модо бэлэдхэдэг бага комплексно бригадануудай тоо улам олошорно.

Н. ТЮРНЕВ.

Хүйтэнэй һаалишад эрхимлэнэ

Улаан-Үдын аймагай «Искра» колхозой Хүйтэнэй һү һаалиин фермын коллектив нилээд ехэ амжалта туйлаба. Тус фермын һаалишад социалис мүрысөөндэ түрүүлэн, аймаг соогоо нэгэдэхи һуури эзэлээ. Тэдэнэр январь һарада үнеэн бүхэнһөө 245 килограмм һү һаагаа.

КПСС-эй райкомой бюрогой болон ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй шиидхэбэреэр дамжуулгын Улаан туг тус фермын коллективтэ барюулагдаба.

А. НАГАСЛАЕВ.

...ВОИР-ай IV съезд

...А. (ТАСС). Ухаалан зохёогшод ба урлан на... ...айдай бүхэсоюзна бүлгэмэй IV съезд февра... ...да үдэшөөнэй 10 часта Кремлиин Съезднүү... ...н соо нээгдээ.

...ЛАН ЗОХЁОГШОДОЙ, ...Н НАРИЖУУЛАГШАДАЙ ...СОЮЗНА БҮЛГЭМЭЙ СЪЕЗДДЭ

...мын материально-техническэ үндэһэ һуури ...хэрэгтэ хубитаяа шэн зоригто ажалаараа ...дааг Ухаалан зохёогшодой ба урлан наришуу... ...гэзоюзна бүлгэмэй IV съездын делегадуудые ...дамжуулан, бүхы ухаалан зохёогшод, урлан на... ...ба шэнэ юумэ үүсхэгшэдые Советскэ Союзай ...партиин Центральна Комитет үнэн зүрхэн... ...аар амаршална.

...он үлүүтэй түрүү хүдэлмэришэд, колхозни... ...эрдэмтэдые, арадай ажахын мэргэжэлтэдые ...ргэдэ нэгэдхэһэн Ухаалан зохёогшодой, урлан ...адай бүхэсоюзна бүлгэм ажалшадай зохёон ...эдэбхи үүсхэл улам бадаргахын тула ехэ хүдэл... ...эрдэм болон техникэ хүгжөөлгэдэ, нийтын ...улам наришуулан һайжаруулгада, ажалай ...залуудэ эдэбхитэйгээр туһална.

...зохёогшодой, урлан нарижуулагшадай бүл... ...ябуулгань мүнөө улам ехэ удха шанартай ...найн. Үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхын, ...техникын дэбжэлтэ түргэдхэхын түлөө арад ...элдэ тус бүлгэм бүри ехэ эршэ зоригтойгоор, ...сатайгаар хабаадаха зэргэтэй.

...ээ эдэбхи бүри ехээр бадаргаха, хүдэлмэ... ...ковнингууд, инженерно-техническэ хүдэлмэри... ...студентнэрые, техническэ мэргэжэл олгодог ...дай һурагшадые техническэ зохёолгын хэ... ...хабаадуулха гэзшэ бүлгэмэй арюун уялга ...лан зохёогшодой, урлан нарижуулагшадай ...үүсхэлгэ, эрдэм мэргэжэл ба дүй дүршэл, ...бүхы һалбаринуудтахи үйлэдбэриин тех... ...хэмжээ улам дээшэлүүлхэ тон шухала асуу... ...шиидхэлгэдэ, ажалай бүтээсэ бүри ехээр дээ... ...продукциин шанар улам һайжаруулха, үрэгүй ...хороохо, илангаяа үйлэдбэридэхи хамһаба... ...гудта, ашалга, буулгалга ба складуудтахи ...гэдэг хүдэлмэри болюулха, ухаалан зохёол... ...нарижуулгын үрэ ехэтэй дурадхалнуудые ...хараалха хэрэгтэ зорюулагдаха ёһотой. Нии... ...торска, патентнэ бюронууд, нэгэдхэмэл ...ргаданууд, шэнэ юумэ үүсхэгшэдэй соведүүд ...нүүдэй хүдэлмэри бүхы талаарнь үргэдхэ... ...эбхитэй болгохо шухала. Ухаалан зохёолгын ...нарижуулгын дурадхалнуудые үйлэдбэридэ нэб... ...ухаалан зохёолгодо хабатай хуулинуудые са... ...нийтын хиналта шангадхаха шухала.

...зохёогшодой ба урлан нарижуулагшадай бү... ...ухаалан зохёогшодой, урлан нарижуу... ...шэнэ юумэ үүсхэгшэдэй техническэ, экономи... ...мэргэжэл улам дээшэлүүлхэ оролдолго саг ...ха, тэдэнэй дүй дүршэлөө абалсалгые һай... ...техническэ шэнэ аргануудые зохёогшодто шу... ...ха үзүүлхэ, ехэ ашагтай байхаар ухаалан ...урлан нарижуулгын дурадхалнуудые шэн... ...ба шалгаха арга боломжо предприяти... ...гаргаха зэргэтэй.

...Союзай Коммунис партиин Центральна Ко... ...хэрэгтээ бүри ехэ амжалтануудые туйлахы... ...зохёогшодой ба урлан нарижуулагшадай ...бүлгэмэй IV съездын делегадуудта хүсөөд, ...урлан нарижуулагшад ба шэнэ юумэ ...эдэхи табан жэлэй даабаринуудые болзор... ...дүүргэхын түлөө бүхэсоюзна социалис мү... ...дагшадай түрүүшын зэргэдэ ябаха, эрдэм ...дэбжэлтые түргэдхэлгэдэ, манай агууехэ ...— Совет Социалис Республиканууда Сою... ...өөрыгөө хамгаалха хүсэ шадалые бэхи... ...убитаяа ехээр оруулха гэжэ батаар этигэжэ ...рхэйлэн мэдүүлнэ.

...СКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

УХААЛАН ЗОХЕОГШОДОЙ, УРЛАН НАРИЖУУЛАГШАДАЙ БҮХЭСОЮЗНА БҮЛГЭМЫЕ ЛЕНИНЭЙ ОРДЕНООР ШАГНАХА ТУХАЙ

Ажалшадай техническэ хаба шадабари хүгжөөхын тула ябуулдаг ехэ. үрэ түгэс хүдэлмэриинь түлөө, ухаалан зохёолгын, урлан нарижуулгын дурадхалнуудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр туһалдаг байһанайнь түлөө **Ухаалан зохёогшодой, урлан нарижуулагшадай бүхэсоюзна бүлгэмые Ленинэй** орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. ПОДГОРНЫЙ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва. Кремль. 1973 оной февралиин 27

Л. И. БРЕЖНЕВ АХМЕД ИСМАИЛ АЛИТАЙ ХӨӨРЭЛДЭБЭ

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев СССР-эй оборонын министрэй уряалаар, албанай хэрэгээр Москвада айлшалжа ерээд байһан Египедэй Араб Республикын сэрэгэй министр, зэбсэгтэ хүсэнүүдэй ахамад командалагша генерал-полковник Ахмед Исмаил Алитай февралиин 27-до Кремль соо уулзаа.

Хоёр талые һонирхуулдаг асуудалнуудаар хани ёһоной хөөрэлдөөн болоһон байна.

Энэ хөөрэлдөөндэ СССР-эй оборонын министр, Советскэ Союзай маршал А. А. Гречко, АРЕ-һээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд Я. Кадер гэгшэд хабаадаа.

ВЬЕТНАМ ТУШАА УЛАСХООРОНДЫН КОНФЕРЕНЦИ

ПАРИЖ. (ТАСС). Вьетнам тушаа уласхоорондын конференци февралиин 27-до хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлбэ. Польшын Арадай Республикын гадаадын хэрэгүүдэй министр С. Ольшовскиин хүтэлбэри доро үнгэрһэн пленарна заседани дээрэ СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко. Польшын Арадай Республикын гадаадын хэрэгүүдэй министр С. Ольшовский, Вьетнамай Демократическа Республикын гадаадын хэрэгүүдэй министр Нгуен Зуй Чинь, Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительствын гадаадын хэрэгүүдэй министр Нгуен Тхи Бинь, Индонезиин гадаадын хэрэгүүдэй министр А. Малик, Великобританиин гадаадын хэрэгүүдэй министр А. Дуглас-Хьюм, Вьетнамай Республикын гадаадын хэрэгүүдэй министр Чан Ван Лам гэгшэд үгэ хэлээ. Тэрэшэлэн ООН-ой генеральна секретарь Курт Вальдхайм заседани дээрэ үгэ хэлэбэ.

А. А. ГРОМЫКЫН МЭДҮҮЛГЭ

ПАРИЖ. (ТАСС). Совет делегациин толгойлогшо, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко Вьетнам тушаа уласхоорондын конференци дээрэ февралиин 27-до үгэ хэлээ. Мэдүүлгэ дотороо нигэжэ тэмдэглэбэ: «Вьетнамдахи дайе болюулха, амгалан байдал һэргээхэ тухай хэлсээнэй Парижда туйлагдаһан ушар — ээрхэг түримхэй ябуулгада эсэргүүсэн бодоһон вьетнам арадай хүндэ хүшэр, эрэлхэг зоригто тэмсэлэй үрэ дүн, үнэн зүб хэрэгэй, бодото байдалые хараада абалгын ухаан бодолой илалта болоно. Вьетнамда үрэ, нүлөө түгэс дэмжэлгэ үзүүлхын тула шухала бүхы юумэ Советскэ Союз хэдэг, тэмсэн бодоһон вьетнам арадтай ходоодоо һанал нэгэтэй байдаг байгаа. Советскэ Союз мүнөөнэй шэнэ шатадашье хэсүү шэрүүн туршалгата жэлнүүдэйхидэл адляар Вьетнамай үнэн зүб хэрэгые хододоо дэмжэхэ байха.

Парижда гар табигдаһан документнүүд — хэлсээнүүд ба нэмэлтэ протоколнууд Вьетнамай асуудалые политическэ аргаар шиидхэхэ үндэһэ һуури табижа байна. Эдэ документнүүдэй Вьетнамһаа гадуур ушар удхатай, хойшолонгуудтай байхань элитэ. Вьетнамдахи эб найрамдал Индохитадта хабаатай бусад асуудалнуудые шиидхэхэдэ таарамжатай арга олгоно. Парижска хэлсээнэй туйлагдаһанай һүүлээр дэлхэйн оршон байдал зөөлэрһэн байгаа гэхэдэ болохо. Энээнһээ уламжалан, уласхоорондын шахардуу байдалые бүри ехээр зөөлэрүүлхэ, бүхы дэлхэй дээрэхи оршон байдал заһаруулха, яаралтайгаар зэбсэглэлгые саашадаа хизаарлаха ба буу зэбсэгүүдые хуряалгын талаар үгэеэ ойлголсохо шэнэ арга боломжонууд бии болоо» — гэжэ А. А. Громыко мэдүүлбэ. Вьетнамдахи дайе болюулһан, амгалан байдал һэргээһэн ябадал дэлхэйн бүмбэрсэгэй эгээн олон зонтой орон нютагуудтахи — Ази түбидэхи байдалда һайнаар нүлөөлхэ ёһотой гэжэ СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр тэмдэглээ.

Мүнөөнэй уласхоорондын оршон байдал эб найрамдал батадхалгын аша туһада саашадаа оролдолго гаргаха хараа шэглэл заана. Дүтын Зүүн зүгтэ дайнай аюул тохёолдуулжа байгаа гуламтые һүнөөлгэ — эгээн шухала зорилго болоно. Эндэшье, Вьетнамайхидал адляар, амгалан байдал һэргээгдэжэ болохо. Үнэн зүб хараа бодол баримталһанай, ээрхэг түримхэй добтолгодо дайрагдаһан арадуудай хуулита эрхые хүндэлһэнэй, бусадай газарта шунан добтолхо ябадалһаа арсаһанай, газар дайда булимтаралгаһаа арсаһанай үндэһөөр лэ эб найрамдал һэргээгдэжэ болохо байна гэжэ А. А. Громыко хэлэбэ.

Европодохи оршон байдалай ондоошье һаань, Вьетнамһаа Европын холо байбашье һаань, Вьетнамдахи дайе болюулһан ябадал Европын хэрэгүүдтэ мүн лэ таарамжатайгаар нүлөөлхэ болохо байха гэжэ тэмдэглэбэ.

Парижска хэлсээндэ гар табигдаһаниинь хэды шухала байбашье, Вьетнамдахи байдалые бүхы талаарнь шиидхэн гуримшуулгын түрүүшын лэ шата болоно, энэ хэлсээе бодото дээрэнь бэелүүлхын тула шухала бүхы юумэ хэхээр бүхы талануудай бэлэн байха, дура хүсэлөө гаргаха харюусалгатай үе урдамнай байна гэжэ СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр хэлээ.

Парижска хэлсээнэй статьянууд ба эрилтэнүүдые бүхы талануудай хаһа саг соонь бэелүүлхэ ябадал мүнөө үедэ шиидхэгдэхэ ёһотой гол шухала асуудал болоно. Энээнтэй дашарамдуулан, хинаха ба ажаглаха уласхоорондын комиссиин һаадгүйгөөр, үрэтэй һайнаар хүдэлмэрилхэ арга хангаха шухала гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Тус комиссиин уялганууд, хүдэлмэриинь гурим Парижска хэлсээнэй 18-дахи статья дотор, уласхоорондын комисси тухай протокол соо тодорхойлогдонхой.

Хиналта хэхэ механизмуудые үргэдхэхэ, хэлсээгээр хараалагдаагүй ямаршьеб шэнэ органуудые бии болгохо шухала гэһэн һанал бодолнууд зарим бүлэг тушаалтадай зүгһөө хэлэгдэдэг байһан тушаа А. А. Громыко иимэ ажаглалта хэбэ: иимэ шэглэлээр дабшабал, зүб замһаа хадууржа болохо байнабди. Хиналтын органуудые олоор эмхидхээд, хараалагдаһан гуримуудые сахягүй һаа, ушар байдалые бүри орёо болгожо болохо. Гол зорилго юуб гэхэдэ, хабаатай бүхы таланууд абаһан уялгануудтаа тон харюусалгатайгаар хандаха, тэдэнээ сэхэ шууд дүүргэхэ ёһотой байна гэбэ.

Энэ конференцимнай вьетнам арадай национальна гол эрхэнүүдые бүгэдэ нийтээрээ хүндэлхэ ябадал хангалгада туһа хүргэхэ зэргэтэй гээд тоолоноб гэжэ А. А. Громыко мэдүүлбэ. Вьетнамай дотоодын хэрэгүүдтэ гадаадаһаа ямаршьеб гуримаар хамаарха ябадалай һэргээгдэхэ арга боломжо зайсуулха шухала. Урда Вьетнамай хүн зон өөһэдөө тэрэнэй саашадаа хүгжэхэ зам тухай шиидхэбэри гаргаха ёһотой. Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительствые бүхы дэлхэй дээрэ олоороо мэдэрдэг болоһониинь мүнөө сагай уласхоорондын ажабайдалдахи бодото баримта болонхой. Тус конференцидэ хабаадагшад бүгэдөөрэн энэ ушарые үндэһэн болгохо, энээнтэй зохилдуулан, политикаяа тодорхойлхо бэзэ гээд найданабди.

А. А. Громыко түгэсхэл дотороо нигэжэ тусхайлан тэмдэглээ: Парижска хэлсээ хүндэлхэ тухай һанамжаяа тодо һонороор хэлэхэ, тэрэнэй хүсэд бүрин бэелүүлэгдэхын тулада бүхы конференциин, мүн энээндэ хабаадагша бүхэнэй нэрэ хүндэ ба нүлөөе хэрэглэхэ зэргэтэй. Дайнай һандаралта хойшолонгуудые дары зайсуулха хэрэгтэнь вьетнам арадта али бүхы туһаламжа үзүүлхэ ябадал социальна ямаршье байгууламжатай арадуудай ба гүрэнүүдэй талархалгын хэрэг боложо шадаха, болохо ёһотой байна гэжэ А. А. Громыко мэдүүлбэ.

НЮТАГАЙ СОВЕДҮҮДЭЙ ШУХАЛА ЗОРИЛГОНУУД

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ

Февралиин 26-да РСФСР-эй Верховно Соведэй заседани боложо, РСФСР доторхи ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй 1972 ондо ябуулһан эмхидхэлэй, нийтын хүдэлмэриин зарим асуудалнуудые, Россин Федерациин ажалшадта хуули заршам ойлгуулха асуудал хэлсээ.

Верховно Соведэй Президиумэй тэмдэглэһэнэй ёһоор, республикын нютагай Соведүүдэй эмхидхэлэй бүхы ажал ябуулгань КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар бэелүүлгэдэ, ССР Союзай 50 жэлэй ойе нэрэтэй солотойгоор угталгада, юһэдэхи табан жэлэй хоёрдугаар жэлэй түсэбүүд болон даабаринуудые дүүргэлгэдэ зорюулагдаһан байна.

Нютагай бүхы Соведүүд демократиин гол ёһонуудые сахин, РСФСР-эй конституцяар хараалагдаһан болзор соо сессинүүдээ зарлана. Олонхи Соведүүдтэ сессинүүд һайн бэлэдхэлтэйгээр үнгэргэгдэнэ, депутадуудай зүбшэн хэлсэдэг асуудалнууд олон янзын болоо. Соведүүдэй һаяын сессинүүд КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1972 оной) Пленумэй тогтоолнуудые һайшаагаад, түсэбтэ табан жэлэй гурбадахи, шиидхэхы жэлэй түсэбүүд болон даабаринуудые дүүргэхэ зорилготой хэмжээнүүдые хараалаа.

Олонхи депутадууд «СССР доторхи ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй депутадуудай сахиха дүрим тухай» СССР-эй хуулиин эрилтэнүүдые дүүргэлтэ болгон, Соведүүдэй шиидхэбэринүүдые бүри эдэбхитэйгээр бэелүүлдэг, һунгагшадтайгаа ходо ходо уулзадаг, өөһэдынгөө хүдэлмэри тухай тэдэнэй үмэнэ тоосодог болонхой. Бүхы депутадуудай гурбанай хоёр хубиһаа олониинь һунгагшадайнгаа үмэнэ хошоод дахин тоосоо.

Нютагай олохон Соведүүдэй саг үргэлжын комиссинуудай ажал хэрэг хараа байса һайжараа. Үнгэрэгшэ жэлдэ тэдэ комиссинуудай хабаадалгатайгаар 180 мянга гаран асуудал бэлдэгдэжэ, Соведүүдэй сессинүүд дээрэ, 350 мянга шахуу асуудал — гүйсэдхэхэ комитедүүдэй заседанинууд дээрэ зүбшэлэгдэһэн байна.

Соведүүдэй ажал ябуулгада эдэбхитэдые бүри олоор хабаадуулха асуудалда олохон гүйсэдхэхэ комитедүүд анхарал ехээр хандуулдаг болоо. 1972 он дотор гүйсэдхэхэ комитедүүдтэ штатнабэшэ 5.230 таһаг хүдэлһэн, тэдээндэ 47 мянга гаран эдэбхитэд хабаадуулагдаа.

Гэхэ зуура нютагай зарим Соведүүдэй эмхидхэлэй, нийтын хүдэлмэридэ горитой дутуу дунданууд үшөөл бии байһаар гэжэ РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиум тэмдэглэбэ.

Соведүүдэй сессиин хүдэлмэридэ депутадуудые эдэбхитэйгээр хабаадуулха, һунгагшадай үмэнэ депутадуудай хэдэг тоосоое хаһа саг соонь эмхидхэхэ асуудалнуудта нютагай Соведүүдэй зарим гүйсэдхэхэ комитедүүд зохихо анхарал хандуулнагүй. Гүрэнэй зургаануудай ба тушаалтадай хүдэлмэрине депутадуудай зүгһөө хинаха нүлөө ехэтэй арга — депутадай асуулта олохон Соведүүдтэ хүсэд хэрэглэгдэнэгүй. Тоосоо үе үе хэдэг байха гол гуримые зарим гүйсэдкомууд эбдэдэг, Соведүүдэй ба хүн зоной үмэнэ хаһа саг соогоо тоосодоггүй ушарнууд үзэгдэнэ.

Соведүүдэй эмхидхэлэй, нийтын хүдэлмэри һайжаруулхаар хэмжээнүүдые абахыень автономито республиканууда Верховно Соведүүдэй Президиумүүдтэ, Министрнүүдэй Соведүүдтэ, хизаарнуудай, областьнуудай ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй гүйсэдкомуудта РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиум дурадхаба. «СССР доторхи ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй депутадуудай сахиха дүрим тухай» СССР-эй хуулине бүхы Соведүүдэй, ажахын зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдэй зүгһөө бүрин бэелүүлхэ, эрхэ түлөөлэлгэеэ бэелүүлхэ, эдэбхи үүсхэлээ хүгжөөхыень тула шухала арга боломжо депутадуудта олгохо, хүдэлмэриинь һайшаалта дүй дүршэл согсолхо ба тарааха асуудалда Президиум онсо анхарал хандуулаа.

Россин Федерациин ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй, тэдэнэй зургаанууд ба депутадуудай ажал ябуулгань бүхыдөө КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар бэелүүлгэдэ, 1973 оной — юһэдэхи табан жэлэй гурбадахи шиидхэхы жэлэй түсэбүүд болон социалис уялгануудые дүүргэлгэдэ зорюулагдаха ёһотой гэжэ РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиум тэмдэглээ.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиум ажалшадта хуули ойлгуулан хүмүүжүүлгын асуудалаар РСФСР-эй юстициин министр В. М. Блиновой элидхэл сонособо. Ульяновска, Томско областьнуудай ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдэй түрүүлэгшэнэр В. П. Васильев, Н. В. Лукьяненок мэдээсэлнүүдые хэбэ.

Баталан абаһан тогтоол доторнь нигэжэ тэмдэглэгдэнэ: нютагуудтахи ажалшадай депутадуудай Соведүүд, юстициин, прокуратурын, дотоодын хэрэгүүдэй, сүүдүүдэй зургаанууд, зарим министерствэнүүд ба албан газарнууд, нийтын эмхинүүд совет хуули ёһонуудые граждананууда тайлбарилан ойлгуулха, тэдэнийе наринаар сахидаг байхаар хүмүүжүүлхэ хүдэлмэреэ зарим тэды һайжаруулаа. Социалис хуули сахилгын асуудалнууд Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдэй, саг үргэлжын комиссинуудай сессинүүд, заседанинууд дээрэ ходо зүбшэн хэлсэгдэдэг болонхой. Совет хуули заршам хүндэлхэ, социалис Эхэ оронойнгоо үмэнэхи уялгаяа ойлгохо мэдэрэл залуушуулда нэбтэрүүлэн хүмүүжүүлхэ гээшэ онсо шухала.

Хуули ёһоной асуудалаар хүн зоной үмэнэ уншагдадаг лекцинүүдэй тоо һүүлэй үедэ олошороо. Хуулинуудые шудалха арадай 1300 университедүүдтэ, факультедүүдтэ, һургуулида республикын 300 мянга гаран хүнүүд һурана. Хэблэл, радио ба телевидени хуули тайлбарилан ойлгуулха асуудалда ехэ анхарал хандуулна.

Хүн зондо хуули ёһо ойлгуулан хүмүүжүүлхэ хүдэлмэриин ондоошье арганууд хэрэглэгдэдэг болонхой. Судьянарай тоосоонууд, прокуратурын, дотоодын хэрэгүүдэй зурганай хүдэлмэрилэгшэдэй хөөрэлдөөнүүд ажалшадай коллективүүдтэ үнгэргэгдэнэ. Хүдэлмэреэ хуулитай зохилдуулан бэелүүлхэ арадай дружинанууд, нүхэдэй сүүдүүд, гүйсэдкомуудай дэргэдэхи комиссинууд ехэ үүргэ дүүргэдэг.

Гэхэ зуура ажалшадта хуули заршам ойлгуулан хүмүүжүүлхэ хүдэлмэриин хэм хэмжээн зарим газарнуудта үшөөл дутагдалтай, КПСС-эй XXIV съездын табиһан зорилгонуудта хүсэд харюусахаар бэшэ байна гэжэ РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиум тэмдэглэбэ.

Хуули заршам сахилгын талаар туһаламжа колхозуудта, совхозуудта дутамагаар үзүүлэгдэнэ.

Совет хуули заршам тайлбарилан ойлгуулха, тэрэнэй үндэһөөр граждананнуудые хүмүүжүүлхэ хүдэлмэреэ улам үргэдхэхыень, үрыень дээшэлүүлхэ, үйлэдбэриин ба һуралсалай коллективүүдтэ гүрэнэй ба ажалай журам сахилгатай, городууд болон районуудта хуули ёһо эбдэхэ ябадал усадхаха зорилгонуудтай нягтаар холбохыень РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиум автономито республиканууда Верховно Соведүүдэй Президиумүүдтэ, Министрнүүдэй Соведүүдтэ, хизаарнууд ба областьнуудай ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдтэ дурадхаа.

Соведүүдэй гүйсэдкомууд депутадуудай, совет ба ажахын эдэбхитэдэй, хүн зонтой холбоотой хэрэг эрхилдэг бүхы хүнүүдэй зүгһөө хуули сахилгын хэм шанар саг үргэлжэ дээшэлүүлхэ.

Хуули сахилгын, ажалшадые хуули ёһонтой танилсуулан хүмүүжүүлхэ хэрэгэй ямар байһанай түлөө харьяата зургаануудайнгаа, предприятинуудай, барилганууда, организацинуудай, эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдэй харюусалга дээшэлүүлхыень, хуули заршамуудые предприятинуудай, эмхинүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй шудалалга хангахыень РСФСР-эй министерствэнүүдтэ, албан зургаануудта даалгагдаа.

Бусадшье асуудалнууд Россин Федерациин Верховно Соведэй Президиумэй заседани дээрэ хэлсэгдэбэ.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо О. П. Колчина Президиумэй заседание хүтэлбэрилөө.

(ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

АРГА БОЛОМЖОНУУДЫНЬ ЕХЭ

Үнгэрһэн жэлэй ажалай дүн согсолжо, шэнэ жэлдэ шиидхэхэ зорилгонуудаа тодорхойлхо һайн заншал партийна организацинуудта бии болонхой.

1972 ондо — юһэдэхи табан жэлэй хоёрдохи жэлдэ ажахымнай ямараар хүдэлжэ гараа гээшэб, 1973 ондо — табан жэлэй шиидхэхы, гурбадахи жэлдэ ямар дабаан дабагдаха ёһотойб? Энээн тухай ехэ хөөрэлдөөн Хоринии аймагай Анаагай совхозой коммунистнуудай суглаан дээрэ һаяхан болобо.

Үнгэрһэн жэлдэ сагай уларилай эрхэ байдалай хэды бэрхэшээлтэй байбашье, совхозой механизаторнууд, таряашад һайн амжалта туйлаһан байха юм. Ороохо хуряажа абаха түсэбөө тэдэнэр 25 процентээр үлүүлжэ, хамта дээрээ 39780 центнертэ хүргэһэн байна. Гүрэндэ ороохо таряа худалдаха түсэбөө 102 процент дүүргэжэ, хэрэгтэй болохо хүрэнгөөэ хүсэд хаажа абаа. Механизаторнууд — коммунистнар С. О. Вильдавской, А. Н. Снетков, А. И. Степанов болон бусад һайнаар ажаллаһан байха юм.

Элидхэл хэһэн совхозой директор нүхэр С. Ж. Жамсуевай мүн үгэ хэлэһэн коммунистнуудай тэмдэглэһэнэй ёһоор, механизаторнууд болон таряашадай урда бүри ехэ зорилгонууд табигдана. Газар тарялан эрхилхэ хэрэг саашадаа улам һайжаруулха, агротехническэ хэмжээ ябуулгануудые саг болзортонь һайн шанартайгаар бэелүүлхэ, паарай талма севооборотдой ёһоор үргэдхэхэ, минеральна үтэгжүүлгэ, наг шэбхэ зүбөөр хэрэглэхэ шухала. Тиигэжэ байгша онто — юһэдэхи табан жэлэй гурбадахи, шиидхэхы жэлдэ 40410 центнер ороохо ургуулхаар хараална.

Үнгэрһэн жэлдэ 1971 онойхиһоо ехэ үбһэн, сенаж бэлэдхэгдээ. Илангаяа механизаторнуудай, луговодуудай оролдосото ажалаар һайн үрэ дүн туйлагдаһан байна. Нүхэр Е. А. Ринчиндоржиевай хүтэлбэрилдэг луговодуудай звено бусадһаа шалгаржа, «1972 оной аймагай луговодуудай эрхим звено» гэһэн нэрэ хүндэдэ хүртэбэ. Ниитын малые тэжээлээр хангаха хэрэгтэ коммунист И. И. Пластининай хүтэлбэрилдэг лугомелиоративна отрядай оруулһан хубита ехэ юм.

Теэд эндэшье дутуу дутагдалнууд олон, хэрэглэгдээгүй арга боломжонууд ехэ. Сабшалангай гектар бүриһөө 10,7 центнер үбһэ хуряахаар түсэблэһэн аад, бодото дээрээ 8,2 центнер абаһан байна. Центнер үбһэнэй өөрын үнэ сэн түсэбһөө 2 түхэриг 13 мүнгөөр дээгүүр болошоо. Силос дараха түсэб арайхан гэжэ 23 процент дүүргэгдээ. Тарялан дээрэһээ һолоомон хүсэд суглуулагдангүй, саһанда дарагдашоо. Энэ жэлдэ ямар зорилго табигданаб гэбэл, ниитын малда 40000 центнерһээ бага бэшэ үбһэ бэлэдхэжэ абахаар шиидэбэ.

Мал ажал хүгжөөхэ талаар зарим тэды амжалта туйлагдаа. 1971 онойхитой жэшэбэл, һү һаалга 12 процентээр дээшэлээ. Гүрэндэ һү худалдаха түсэб 116 процент дүүргэгдэһэн байна. Тэрэшэлэн эбэртэ бодо малай, хонидой тоо олошоруулха түсэб үлүүлэгдөө. Коммунистнууд — һаалишан В. Корнаковагай, хонишод Н. Бадмаевай, О. Тагаровай оролдосото ажал суглаан дээрэ онсолон тэмдэглэгдээ.

Гэхэтэй хамта мал ажал хүгжөөлгэ мүнөөнэй эрилтэдэ харюусана гэхын аргагүй. Малай үүлтэр һайжаруулха хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Мяха, ноохо гүрэндэ худалдаха түсэб нёдондо дүүргэгдэнгүй үлэшоо. Жэлэй туршада 184 толгой эбэртэ мал, 2900 хонид гарзалһан байна.

Эдэ бүгэдэһөө боложо, мал ажалай продукциин өөрын үнэ сэн ехэ байһаар. Центнер һүн түсэбөөр хараалагдаһанһаа 3 түхэриг 49 мүнгөөр, үхэрэй центнер мяхан 54 түхэриг 29 мүнгөөр, центнер ноохон... 99 түхэриг 30 мүнгөөр үнэтэй болоһон байха юм.

Бүхы совхозоороо жэлэй туршада 37300 түхэригэй олзо оруулхаар хараалһан байбал, харин 217500 түхэригөөр гарзатажа гараа. Илангаяа ниитын мал олоор гарзалуулһанһаа боложо, аяар 97900 түхэригэй хохидолдо оройһон байха юм.

Эдэ бүгэдэ тухай коммунистнууд һанаагаа ехэ зобонгёор мэдүүлжэ, саашадаа ямар хэмжээ абаха тухайгаа дэлгэрэнгыгээр хөөрэлдөө.

Г. ХАГОЕВ.

КОЛХОЗУУДА...

ҺУНГАЛТЫН СУГЛААН

ЖЭЛЭЙ Д... ГАРГАХАД...

Түсэбтэ табан жэлэй шиидхэхы жэлэй 40 гаран хоног үнгэрбэ. Байгша ондо абаһан социалис уялгын дүүргэлтэ хүдөөгэй ажалшадай ямараар ажаллаһанһаа сэхэ дулдыдахаболоно бшуу. Тиимэһээ тэдэнэр түрүүшын үдэрһөө эхилжэ, ажал хүдэлмэриеэ эмхи гуримтайгаар ябуулхые оролдожо байнхай. Даажа абаһан социалис уялгаяа нэрэтэй солотойгоор дүүргэхэ гэһэн уряа доро Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой таряашад болон малшад хүдэлмэрилнэ.

Мүнөө үедэ республикымнай колхозуудта тоосоото һунгалтын суглаанууд хаа хаанагүй боложо, ажалшад үнгэрһэн жэлэй дүн согсолно, саашанхи зорилгоёо хараална. Һаяхан Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо тоосоото һунгалтын суглаан болобо. Колхозой түрүүлэгшэ Доржо Цыремпилович Цыбикжапов дэлгэрэнгы элидхэл хэбэ.

Тус ажахын таряашад болон малшад СССР-эй алдарта 50 жэлэй ойн баярые ажалай бэлэгүүдээр угтахын тула социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлээ. Колхоз гүрэндэ мяха, һү, ороохо худалдаха жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид дүүргэбэ. Эндэхи механизаторнууд хабарайнгаа тарилгые үсөөхэн үдэрэй туршада, агротехническэ заабариин ёһоор бүтээжэ, ороохо таряанай муу бэшэ ургаса үнгэрэгшэ жэлдэ хуряажа абаа гэжэ тэмдэглэхэ шухала. Тус ажахы нёдондо жэлдэ 13.012 центнер гэхэ гү, али гектар бүриһөө дунда зэргээр 9,7 центнер ороохо хуряажа абаа. Таряа хуряалга хүндэ хүшэр байдалда үнгэрөө. Жэшээнь, аймагай эрхим комбайнернуудай нэгэн Жамсо Бадмаевич Самьяев 421 гектар дээрэһээ 3.680 центнер ороохо хуряажа абаһан байха юм. Үнгэрэгшэ жэлэй таряа хуряалгада шэн зоригтойгоор ажаллаһанайнгаа түлөө Жамсо Бадмаевич Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаа.

Ороохо таряанай муу бэшэ ургаса эндэ хуряагдабашье, хартаабха урда жэлнүүдтэл бэшэ, тулюур байгаа гэжэ тэмдэглэгдэнэ. Түсэбэй ёһоор, 4.950 центнер хартаабха ургуулха байһан һаа, оройдоол 1627 центнер хуряажа абаа. Мүн овощ ургуулагшадай ажал хэрэг һанаһанда хүрэнэгүй. Хэдэн жэлэй урда тус ажахы овощ болон хартаабхын бараг ургаса хуряажа абадаг байбал, харин үнгэрэгшэ жэлдэ энэнь эрид доошолоо. Ажахын хүтэлбэрилэгшэд болон мэргэжэлтэд ушарһан дутуу дунданууды

дары усадхажа, гээгдэлһээ гараха бэзэ гэжэ найдагдана.

Бригадирнууд нүхэд Рогозинский, Дабаев, үхэршэн Батуев гэгшэд элидхэл тушаа үгэ хэлэхэдээ, үбһэ тэжээл дуталдана гэжэ тэмдэглээ. Нуга сабшалан һайжаруулха хүдэлмэри үшөө хангалтагүй ябуулагдана. Минеральна үтэгжүүлгэ, наг шэбхэ сабшалан дээрэ багаар гаргагдана. Сабшалан уһалха хүдэлмэри биргүй. Ажахын луговод бүхэн 200 гектар сабшалантай. Тусхай лугомелиоративна отряд эмхидхэхэ саг эндэ ерээ. Уһалууриин бии байгаа систэмэ мүнөө үе сагай байдалда яашье таарангүй. Эдэ бүхы дутагдал дээрэһээ хамтын адууһа малда үбһэ тэжээл багаар бэлэдхэгдэнэ гэжэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглэбэ.

Эндэ нэгэ жэшээ дурдамаар. Нёдондо жэлдэ тус колхоз 16.544 центнер үбһэ хуряажа абаха байһан һаа, энээнээ оройдоол 8.579 центнертэ арайхан хүргөө. Гэбэшье һаалишад болон үхэршэдэй хэрэг яһала урагшатай. Тэдэнэй даажа ябаһан ажалдаа эзэн ёһоор хандаһанай ашаар колхоз гүрэндэ мяха, һү худалдаха түсэбөө амжалтатайгаар дүүргээ.

Зарим хонишодой ажалдаа харюусалга багатайгаар хандаһан дээрэһээ ажахыда олон хонид гарзалаа. Илангаяа хонишод Гуруев, Аюшеева, Банзаровай отарада хонидой гарзалһан дээрэһээ ажахы 14.351 түхэриг олзоёо алдаһан байна.

Ажал хэрэгээ һайн мэдэхэ хүнүүд эндэ яһала олон. Аймагай эрхим һаалишадай нэгэн Августа Васильевна Кашапова харууһалжа байһан үнеэн бүриһөө жэлэй туршада 2.613 килограмм һү һаажа, колхоз соогоо түрүү зэргэдэ гараа. Мүн тэрэнэй үбгэн Гаяс Батгутдинович хоёр мянгатанай нэгэн юм. Үнгэрэгшэ ондо һаалишад Ханда Дугаржапова, Галина Радназва, Елизавета Никитина болон бусад һайн үрэ дүн туйлажа шадаа гэжэ онсо тэмдэглэхэ шухала. Димит-Ханда Максаровагай

даадаг һүнэй ... тив аймаг соогоо ... лоһоор үнинэй ... һаалишад гүрэн... ха жэлэйнгээ ... үлүүлжэ, колхоз... дэхи һүүрида га... мын һаалишад ... лөө дэлгэрһэн ... сөөндэ нэгэтэ ... жэ. КПСС-эй ... гүйсэдкомой ... Улаан тугта ... тэһэн юм. КПСС... обкомой ойн ... лэй грамотаар шагнагданхай. ... фермын түйлаһ... гүйсэд гаршалх... Байгша ондо һ... бүриһөө 2.600 ... һааха социали... жалтатайгаар ... хүсэ шадалаа ... лажа байнхай.

Ороохото ... мал ажахыһаа ... дуктнуудай өөр... шолуулха тухай ... дээрэ хэлсэгдэ... бэшье, тус су... гэжэлтэдэй ш... дээшэлүүлхэ, ... культура һайж... асуудал табяа...

Карл Маркс... колхозой мал... хуушаар гүрэ... даха хахад ... июнь һарын ... һү тушааха ... хээр шиидэнэ... гадуур 450—5... гүрэндэ худал... доро ажахын ... малшад хүдэлм... һанаа бодото ... лүүлхын тула ... мэришэн бүхэ...

Колхозой ... Д. Ц. Цыбик... һунгагдаа. Тус ... ряадай АССР-... ба уһанай аж... ствын түлөөлэг... куев, КПСС-эй ... дэхи секретарь ... митыпов, аймаг... хын начальник ... болон бусад ...

Г. ... худ...

Загарайн ...

ЛЕКТОРНУУД — АЖАЛШАДТА

Ахын аймагай «Знание» бүлгэмэй гэшүүд, КПСС-эй райкомой штатнабэшэ лекторнууд нютагайнгаа ажалшадай дунда лекцинүүдые олоор уншажа байдаг юм. Илангаяа ССР Союзай байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойн баярай хүндэлэлдэ зорюулагдан лекцинүүд олоор уншагдаа. Мүнөө үедэ энэ алдарта һайндэртэ зорюулагдаһан КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй ба РСФСР-эй Верховно Советүүдэй баярай хамтын заседани дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй элидхэлээр, Буряадай АССР-эй 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан удхатай лекцинүүд уншагдана. Гансал эдэ темэнүүдтэ лекцинүүд уншагдана бэшэ, харин ондоошье темэнүүдээр уншагдаа юм ааб даа. Ажалшадта лекцинүүдые уншаха хэрэгтэ лектор-эдэбхитэд олоор хабаадуулагдана. Мүн Улаан-Үдэ хотоһоо ошоһон нүхэд аймагай ажалшадай үмэнэ һонирхолтой лекци, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг. Тэдэнииень манай нютагай ажалшад, ехэ һонирходог.

Жэшээлхэдэ, КПСС-эй обкомой политическэ гэгээрэлэй байшангые даагшын орлогшо А. С. Баинов нютагтамнай ерэхэдээ, «Коммунизм», «50 лет Октября» колхозуудай малшадай үмэнэ һонирхолтой лекцинүүдые уншаһан юм. Тиихэдэ Буряадай АССР-эй гэгээрэлэй ба элүүрые хамгаалгын министрнүүд нүхэд С. С. Дмитриев, Л. Д. Мадыева, КПСС-эй обкомой пропаганда ба агитациин таһагай хэблэлэй секторые даагша нүхэр И. Р. Очиров, республикын газетнэ хэблэлэй директор нүхэр Ц. Ц. Субанов гэгшэд КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй «Совет Социалис Республиканүүдэй Союзай 50 жэлэй ой тухай» элидхэлые гүнзэгыгөөр тайлбарилһан байна.

Нютагай лекторнууд холын гүүртэ, фермэнүүдэй малшадта, Ахын экспедициин геологуудта ошожо лекцинүүдые уншана.

КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр И. Д. Марзаев аймагайнгаа бүхы колхозуудаар, эмхи зургаануудай ажалшадай үмэнэ лекцинүүдые уншадаг, шухала асуудалнуудаар үгэнүүдые хэлэдэг, асуудалнуудта харюусадаг байна. Ахын экспедициин геологуудай ажаһуудаг Мон, Зүүн-Холбоо, Баруун-Холбоо тосхонуудта КПСС-эй райкомой секретарь З. Б. Шагдуров, КПСС-эй райкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша Д. Б. Шарастепанов, ВЛКСМ-эй райкомой секретарь К. Д. Тулуев, аймагай прокурор Х. А. Соболев ошожо, элдэб асуудалнуудаар лекцинүүдые уншаа.

Тиихэдэ малшадай урда лекцинүүдые олон нүхэд уншаа.

Гадна, лекторнууд аймагай хиналтын комитедэй түрүүлэгшэ С. С. Галсанов, аймгүйсэдкомой секретарь Д. Д. Ошоров, Орлигой дунда һургуулиин багша О. У. Пронтеева, арадай судья С. М. Убеев, зоотехник В. Л. Манханов болон бусад ходо лекцинүүдые уншанад. Тэдэнэй лекцинүүдэй темэнүүд хадаа экономикын, уласхоорондын, журам сахилгын асуудалнууд болоно. Партиин райкомой бюрогой тогтоолоор һарын гурбадахи четверг лекторнүүдэй үдэр гэжэ соносхогдоһон юм. Энэ үдэр манай лекторнууд колхозуудта, эмхи зургаануудта лекцинүүдые уншахаяа гарадаг болонхой. Үнгэрһэн 1972 ондо манай аймагай «Знание» бүлгэмэйхид лекци уншаха түсэбөө дүүргэһэн байна.

В. ГАЛСАНОВ.
КПСС-эй Ахын райкомой политическэ гэгээрэлэй кабинедые даагша.

Аха.

«Эрдэм ба шажанай» I-дэхи номер

«Эрдэм ба шажан» гэжэ журналай байгша оной нэгэдэхи номер уншагшадтаа хүрэжэ ерэбэ. Журналай эгээн түрүүшын статья «Этигэл, найдал, инаг дуран» гэжэ нэрлэгдэнхэй. Эсэгэ оронoo хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ Ленинградай хүн зоной гаргаһан баатаршалга тухай энэ статья дотор хэлэгдэнэ. Ленинград хотын ажалшад 900 үдэрэй туршада фашис булимтарагшадтай тэмсэжэ, алдар габьяагаар өөрынгөө нэрые мүнхэлһэн түүхэтэй ха юм.

Түүхын эрдэмэй кандидат А. Вещиковэй томохон статья «Дайн ба бурханда шүтэлгэ» гэжэ гаршаглагданхай. Совет засагта, совет арадта эсэргүү номнол хэдэг буржуазна социологууд болон эрдэмтэд Эсэгэ оронoo хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ совет обществодо шажан, мүргэл ямар һуури эзэлдэг байгааб гэһэн асуудалые шэнжэлхэ гэжэ оролдодог байна. Тэдэнэй нэгэн Н. Струве «СССР-эй христианууд» гэһэн ном соогоо «Совет ороной хүн зон дайнай үедэ бурханда ехээр шүтэдэг байгаа» гэжэ шал худалаар тайлбарилхаяа оролдоно. Дээрэ нэрлэгдэһэн статьягай автор энэ буржуазна үзэл бодолой хэды хэтэрхэй, худал хуурмаг байһые элишэлэн харуулба.

Башкирай АССР-эй Стерлитамак хотын дүрбэдэхи классай һурагшадай дунда атеистическэ ямар хүдэлмэри ябуулдаг тухайгаа багша Н. Михайлова һонирхолтойгоор хөөрэнэ. Тэрэ статьянь «Класс соомнай бурханда шүтэдэг хүн үгы» гэжэ нэрэтэй.

Журнал уншагшадай бэшэгүүдтэ харюу болгон, тус номер соо хэдэн статья толилогдонхой. «Бурхан, шүдхэр» гэһэн үгэнүүд хаанаһаа бии болоо юм?», «Газар түби хэзээ бии болоһон байгааб?» гэжэ нэрлэгдэһэн статьянууд дотор уншагшадай асуудалнуудта дүүрэн харюу үгтэнэ.

«Хилын саана» гэһэн ниитэ гаршаг доро «бурхан шажанда шүтэхые номнодог сионис үзэл сурталшад, Польшын католигуудай үзэл бодолой «мухардалга» тухай бэшэгдээ.

Манай корр.

Дэрээнэй совхозой хоёрдохи отделениин Этхитэ гэжэ газарта тугалнуудые эхэдэнь хүхүүлдэг гүүртэ байдаг. Мария Цыренова эндэ табадахи жэлээ тугалшанаар хүдэлнэ. Үнгэрэгшэ ондо ажахын бэрхэ тугалшадай нэгэн нүхэр Цыренова 40 үнеэнһээ 34 тугал түлжүүлээ. Энэ нүхэрнай сүүдхын туршада тугал бүхэнөө 900 граммаар нэмээжэ абаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: М. Цыренова ажалдаа.

С. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

ХАРТААБХАДА — ОНСО АНХАРА...

Һүүлэй жэлнүүдтэ Кабанскын аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд хартаабха ехээр тарижа, баян ургаса хуряаха хэрэгтэ анхаралаа горитойхоноор хандуулдаг болонхой. Тэрэниие ургуулха агротехникые һайжаруулха хэмжээнүүдые абаһанай ашаар хартаабхын ургаса жэл бүри дээшэлнэ. Жэшээлбэл, долоодохи табан жэлэй туршада жэлдээ дунда зэргээр гектар бүриһөө 48 центнер хартаабха хуряаһан байбал, удаадахи табан жэлэй хугасаада жэл бүри гектарай 114 центнер хартаабха суглуулагдаа. Мүн энэ үнгэрһэн хоёр жэлдэ хартаабха ехээр хуряагдадаг, тушаагдадаг болонхой. Энэ үедэ бүхыдөө 30 мянган тонноһоо 50 мянган тонно хүрэтэр хартаабха ехэ суглуулагдадаг болоһон байна.

Юһэдэхи табан жэлэй хоёрдохи жэлдэ гектарай 96 центнер хартаабха хуряагдааһэн. Зүгөөр нёдондоной ган гасуурһаа боложо, урдандаа туйлаһан амжалта батадхажа шадагдаагүй.

Саашадаа ургасыень бүри дээшэлүүлхын тула аймагай ажахынууд тарилгын ба ургаса харууһалха агротехническэ гуримаа улам нарижуулжа хубилгаһан, хартаабхашадайнгаа салин хүлһыень шэнээр зохёожо тогтооһон байна. Гадна хартаабхашадай таһалгаряагүй ажаллажа байха оньһожоруулагдамал тусхай звенонууд байгуулагдааһэн. Мүнөө аймаг доторнай нимэ 11 звено эмхидхэгдэнхэй.

Гэхэтэй хамта газар үтэгжүүлгэдэ ехэхэн анхарал хандуулагдана. Хэрбээ наймадахи табан жэлэй туршада хартаабхын полиин гектар бүридэ 3 центнер минеральна үтэгжүүлгэ оруулагдадаг байбал, мүнөө энэнь аяар 6 центнертэ хүргэгдөө. Саашадаа минеральна үтэгжүүлгэ бүри ехээр гэхэ гү, али гектарай 8 центнерһээ үлүү оруулхаар хараалагдана.

Тэрэшэлэн наг шэбхэ бүри элбэгээр гаргажа тарааха талаар мүн лэ горитойхон хүдэлмэри ябуулагдана. Урда жэлнүүдтэ гектарай 40 тонно хүрэтэр наг шэбхэ гаргадаг аад, байгша ондо 100 тонно хүргэхөөр түсэблэнэбди. Хэрбээ эды зэргээр хүртэхэ шэбхэ зөөжэ гаргабалнай, ургасань эрид дээшэлхэ зэргэтэй. Тиихэдэ хартаабхын тогтууритай баян ургаса ургуулхын тула гектар бүридэ тариха үрэһэнэй нормыень хубилгаһан байнабди. Жэшээлбэл, 6—7 жэлэй саана гектар бүридэ 18 центнер хартаабха таридаг һаа, мүнөө 25—30 центнер һуулгаа.

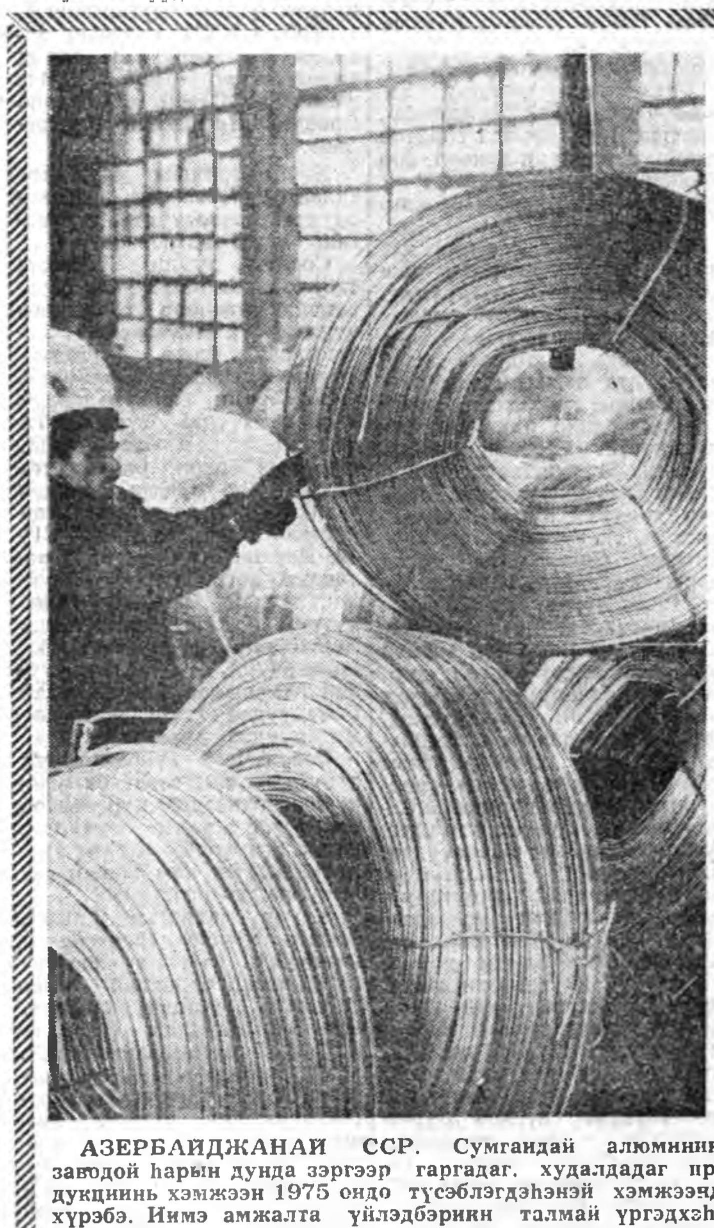
Бусад агротехникэнь гэхэдэ, тариһанай һүүлээр эшэ набшынь бултайхаһаа урид хоёр удаа борнойлжо, бог үбһэниинь усадхагдана. Удаань хартаабхын һая ургажа байха үеэр дахинаа хоёр борнойлогдоно. Тингээд лэ түлэг ургаха үедэнь з... ургасаяа һайн... гэхэ гү, али ... жэ, обоолдог ... һээ тариха... хорлодог зан...

Намартаа ха... ха бүхы хүд... жоруулагданха... луулагдаһан ү... пунктда абаа... оньһон аргаар...

Мүнөө ажах... таабхашад пол... шэбхэ гаргаж... үшөө баян ур... түлөө шармай...

В. ...

аймгүйсэд... ажахын ... глав...

АЗЕРБАЙДЖАНАЙ ССР. Сумгандай алюминиин заводой һарын дунда зэргээр гаргадаг, худалдадаг продукциинь хэмжээн 1975 ондо түсэблэгдэһэнэй хэмжээндэ хүрэбэ. Иимэ амжалта үйлэдбэриин талмай үргэдхэһэнэй, үйлэдбэриие түргэдхэһэнэй, хүндэ ажалда автомат болон оньһон арга хэрэглэһэнэй ашаар туйлагдаа гээшэ. Һүүлэй ганса хоёр һарын туршада эндэ техническэ 120 дурадхал оруулагдаа. Энэ дурадхалнууд ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, ажалай эрхэ байдал һайжаруулха хэрэгтэ һайнаар нүлөөлөө.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: алюминиин проволокын цех соо.

ТАСС-ай фотохронико.

Союзна республиканууднаа мэдээсэнэ

Узбекистан:

ХООҺОН ГУБИИН ЖЭМЭС

ГУЛИСТАН. (ТАСС-ай корр.). Виноград ургуулдаг шэнэ совхоз Хооһон губида байгуулагдаба. Һая байгуулагдаһан Дустлик гэжэ түб шадар 1600 гектар газар тус совхоздо үгтэбэ. Уһалууряар һайса хангагдаһан эндэхи газарта хабарай тарилга хэхэ участогууд бэлдэгдээ. Модо, жэмэстэ модо һуулгаха талаар мэргэжэһэн, оньһожоруулагдаһан пүүдэл колоннодо энэ ажал даалгагданхай.

Хооһон губиин хлопок ургуулдаг совхозууд бултадаа жэмэсэй саадтай болонхой.

Молдави:

НАМАГ ДЭЭРЭХИ ТАРЯАЛАН

КИШИНЕВ. (ТАСС-ай корр.). Молдавиие баруунһаа зүүлжэнь һэтэ урдан гарадаг Ботна мүрэнэй алагта республикын мелиораторнууд 1700 гектар намаг газар хатааба. Колхоз, совхозууд зундаа энэ газар ашаглаха юм. Түсэбтэ табан жэлэй турша соо намаг шадарай үшөө гурба мянган гектар газар һайжаруулан шанаржуулагдаха ёһотой.

Куболта, Реут, Бык, Когильник мүрэнүүдэй эрьеэр уһалууриин һубагууд татагдана, хаалтанууд баригдана. Намаг газар хатаахаар хараалагдаһан программын ёһоор, хатаагдаһан газар 120 мянган гектарта хүргэгдэхэ.

Киргизи:

ТАРИЛГА ЭХИЛБЭ

ОШ. (ТАСС-ай корр.). Ошско районой урда районуудта дулаан үдэрнүүд болоно. Фрунзенска районой таряашад тарилгаяа эхилээ. Октябриин 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ, «Кадамджай» совхозуудай, Калининай нэрэмжэтэ совхоздо люцернэ тарижа эхилбэ. Уһалагдадаг үрэжэлтэй хэдэн зуугаад гектарта люцернэ таригдаха юм.

Хүршэ Баткенска районой ажахынууд уһалуури хэжэ байнхай.

Таджикистан:

НОГООРОН ХАРАГДАНА

ДУШАНБЕ. (ТАСС-ай корр.). Таджикистанай колхоз, совхозуудай овощой плантацинууд ногоорон харагдана. Намар һуулгагдаһан редис, һонгино, чеснок, капуста, укроп ба петрушкын тарилганууд бултайжа эхилбэ. «Таджикплодоовощ» гэжэ управлениин тусхай шэглэлтэй совхозуудай полинууд дээрэ ургасын гараса илангаяа һайн. Намартаа эндэ 400 гаран гектарта тарилга хэдэг юм. Овощ эртэ хуряахын түлөө таряашад уһалжа, үтэгжүүлжэ эхилбэ.

Тусхай шэглэлтэй совхозууд эртэ тариһан овощ намартаа хуряажа, худалдаа наймаанда гаргаха юм.

Латви:

ЧЕДДЕР — СЫР ГЭЭШЭ

РИГЭ. (ТАСС-ай корр). Латвиин сыршэд урдань хэгдэдэг байһан чеддер гэжэ сыр хэжэ эхилбэ. Прейли гэжэ багахан хотодо Прибалтикада түрүүшын завод баригдаа һэн. Витамин, белогоор баян энэ амтатай продукт эндэ гаргагдадаг болохонь. Сыр шадагаа улаан пластмасса амһарта соо багсалан гаргагдаха юм.

Һүүлэй арбан жэлэй туршада соо Латвиин сыр хэдэг промышленность дүрбэ дахин ехэ продукци гаргадаг болоо. Республика дотор 18 ондоо сортын сыр хэгдэдэг. Дүрбэдэхи предприяти бухэниинь гүрэнэй шанарай тэмдэгтэй продукци гаргана.

ЛЕНИНГРАД. «Кировец» гэжэ шэнэ мөөртэ, 300 морнной хүсэтэй трактор бүтээгдэбэ. Гүрэнэй комисси тэрэниие олоор гаргаха гэжэ дурадхаба.

«К-701» гэжэ нэрлэгдэһэн энэ шэнэ трактор урид гаргагдаһан машинанууднаа бүтээсэтэй. Газар хахалхадаа, час соо 10—12 километр түргэнөөр ябажа шадана. Багтаамжатай баагтай һэн хадань, тэрээндэ үдэр соо түлиш... байһанай хэрэггүй. Гэх... энэ трактор ашаглалгын... хүнгэн болоо.

Мүнөө Кировскэ завод... трактор олоор гаргаха ... лэг дундаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Киров... трактор.заводой нэгэ цех...

ТАСС-ай фото...

Багша тухай ҮГҮҮЛЭЛ

гууд тараагдажа, богонихон найруулга зохёохыень багша дурадхаба. Ой соо түймэр боложо байhан тухай зураг Дугар хүбүүндэ тудаа. Энэ hурагшын найруулгаяа уншахадань, багша үхибүүдтэ хандажа. ой соо түймэр яагаад бии болошодог бэ, тэрэниие яажа унтаргаахаб гэжэ ойлгуулаад, ой соошье, гэртээшье гал аюулhаа hэргылжэ ябаха тухай зохидоор hануулаадхёо hэн. Иимэ хүмүүжүүлгын забhарлалганууд ехэ саг эдидэггүй. Харин hурагшадта тон хэрэгтэй ха юм. Хажуугаарнь hурагшад амарhандал болоод, темэеэ саашань үзэхэдөө анхаралынь

дуратайшуул олон даа Бултыень абаха аргагүй гээшэ ааб даа. Теэд заримдаа ямар нэгэ үхибүүнэй «Намайе абыт даа» гээд hалахагүйдэнь хайрлахаш, аргагүйшье hаа абахаш,—гээд Балдама Шагдановна энеэбхилнэ.

Һургуулида хүмүүжүүлгын хүдэлмэри эрхилдэг Галина Мункуевна Цыбикова хэлэдэг: «Балдама Шагдановна үхибүүдые хүмүүжүүлхэдээ, ехэл шадамар багша юм. Хүтэлбэрилжэ ябаhан табадахи «А» классайнь hурагшад булта hайн hурадаг, хахадынь «4», «5» сэгнэлтэ абажа, четверть бүри ударнигууд болодог. Һу-

бүришье хурса болоно гэжэ hанахаар.

— Имагтал хэшээлээрээ хизаарлаад, буряад хэлэндээ, литературадаа hурагшадые дуратай болгохонь бэрхэтэй. Тиимэйзэ хэшээлhээ гадуур нилээд ехэ хүдэлмэри олдоод лэ байдаг,— гэжэ Балдама Шагдановна хөөрэнэ.

Тус hургуулида «Талын наран» гэжэ нэрэтэй литературна бүлгэм олон жэлэй турша соо хүдэлнэ. Балдама Шагдановна тэрэнэй хүдэлмэрние хүтэлбэрилдэг. Буряад уран зохёолдо дуратай, өөhэдөө шүлэг, дуу, рассказуудые буряадаар бэшэдэг, зураг зурадаг үхибүүд сугларжа, багшадаа харуулдаг, уншуулдаг, хэрэгтэй туhаламжа абадаг. Мүн буряад уран зохёолшодой hүүлэй зохёолнуудые булта даа уншадаг, зүбшэн хэлсэдэг. Бэшэhэн, суглуулhан юумэнүүдээ согсолжо, уран зурагуудаар шэмэглээд, гар бэшэмэл журнал, альбом хэдэг.

«Талын наран» бүлгэмэй эдир поэдүүдэй, зүжэгшэдэй. дуушадай бэлдэhэн литературна концертнүүдые гансашье hурагшад бэшэ, мүн Хушуун-Үзүүрэй, Галтай, Харгааhата, Нарhата нютагуудай зон hайн мэдэхэ болоhон.

Бүлгэмэй эдиршүүлэй туршалганууд аймагайнгаа «Ленинэй туг», «Буряад үнэн» газетэнүүдтэ, «Байгал» журналдашье толилогдоhон, радиогооршье уншагдаhан.

Һаяхан бүлгэмэй гэшүүд ахамад классай hурагшадтай хамта буряад литературын үндэhэ hуури табигша, уран зохёолшо Хоца Намсараевич Намсараевта зорюулагдаhан литературна үдэшэ үнгэргэбэ. Тэрэниие hурагшад, багшанар ехэтэ hонирхоо.

— Манай бүлгэмдэ орохо

ралсалай пионерскэ ажалай талаар ходо түрүүлжэ ябаhандаа, тэрэ отряд түрүү зэргын солодо хүртөө юм».

Урда тээнь Балдама Шагдановна иимэшүүл үхибүүдэй классайнь хүтэлбэрилэгшэ болоод, табадахиhаа эхилжэ, арбадахи класс дүүргэтэрнь хүмүүжүүлжэ, заажа, туhалжа ябаа юм ха. Тэдэ дүүргээшэдынь hурахадаашье бэрхэ, хүмүүжүүлээрээшье hайн байhан юм. Эрхим hайн классуудай нэгэн гэжэ тоологдодог байhан. Мүнөө тэдэнэй олонхи дээдэ hургуулинуудта амжалтатайгаар hурана. Багшаяа мартадаггүй, бэшэг бэшэдэг, hайн үдэрөөр амаршалдаг, амаралтадаа бусахадаа, уулзажа хөөрэлдэдэг.

Класс соохи олон hурагшадайнгаа булта hайн hураха, журамаа алдахагүй, олоной хэрэгтэ эдэбхитэйгээр, абьяастайгаар оролсохо ябадалда классай хүтэлбэрилэгшын үүргэ тон ехэ гээшэ ааб даа. Бальжинима Цыренович Цыренов, hургуулиин завуч хөөрэнэ:

— Балдама Шагдановна тон ехээр оролдожо ажалладаг, юумые хүндэшөөжэ байдаггүй, Эршэтэйхэнээр, дуратайгаар хүдэлхэдэнь, хэжэ байhан юумэнэйнь бүтэсэтэйл байдаг...

Багшын хэрэг нэгэ зүлээр бүтэдэггүй. Үдэр бүриин оролдолго хэрэгтэй. Дүршэл ехэтэй Балдама Шагдановнагай hурагшадтайгаа үдэр бүри яажа хүдэлдэг байhые тэрэнэй ажалай дэбтэр элирүүлнэ. Тэрээн соохоонь хэдэн тэмдэглэл харуулая:

«Сентябрийн 14 — hурагшанарай үдэрэйнгөө журам хэр баримталжа байhаниие шалгааб. Бал-Доржо, Сэндэмэ, Коля, Нина баримталнагүй. Эдэнтэй журамаа алдахагүйн тухай хөөрэлдөөб.

Сентябрийн 20 — Нина Ж. «хоёрнуудые» абаа. Гэртэхиюултэйнь ошожо хөөрэлдөөб. Нина hайн hураха үхибүүн аад лэ, дуугардаггүй. Энэнь hаад хэнэ. Эжытэйнь, Нинэтэй хөөрэлдэжэ, хэшээлдээ hайн бэлдэжэ ерээд, шангаар харюусаха, хаанашье—гэртээшье, hургуулидаашье үгэтэй хүүртэй ябахыень ойлгуулааб.

Сентябрийн 21 — намарай сагай байгаалитай танилсаха зорилготойгоор hурагшадтаяа ой ошообди. Үхибүүдтэ ой соо тон hонирхолтой байгаа. Наадаабди, эдеэлээбди, ургамалнуудые, набша сэсэгүүдые суглуулаабди. Үхибүүд сэдьхэл дүүрэн бусаа. «Алтан намар» гэhэн альбом hургуулидаа зохёохобди гэжэ бусажа ябахадаа хэлсээбди

Сентябрийн 26 — мүнөөдэр хэшээлэй hүүлээр 5-дахи «А» классай футбольно команда 5-дахи «Б» классайхитай наадаа. Манайхин нэгэ наадагшаар үсөөн байбашье, 2:0 гэhэн тоотойгоор нүгөөдүүлээ шүүгээ. Манай футболистнуудай баяртай байhан гээшэнь! Юрэдөө, энэ наадан бүхы hурагшанарта ехэ hонирхолтой, хүхюун байгаа».

Иимэнүүд тэмдэглэл багшын зузаан дэбтэр соо үдэр бүри хэгдэжэл байдаг. Энээн соонь тулюур hурагшадые анхаржа байха, hуралсалдаа hоёо буурaашадтай хөөрэлдэхэ, туhалха, гэрэйнь байра байдалтай танилсаха, суглаануудые үнгэргэхэ гэхэ мэтын юумэнүүд бии.

Энэ багшамнай ниитын ажалда эдэбхитэйгээр хабаададаг хүн. Урдань нютагай эхэнэрнүүдэй соведэй түрүүлэгшээр хүдэлhэн, хэлэ заадаг багшанарай методическа бүлгэмые толгойлдог байгаа. Мүнөө профсоюзай местномой түрүүлэгшээр hунгагданхай. Юуб гэхэдэ, Балдама Шагдановна сугтаа хүдэлжэ ябаhан нүхэд соогоо хүндэтэй хүн юм. Нүхэдынь энэ багшын баян дүршэлтэй hайн сэдьхэлтэй, сэхэ hанаагай байhанда хүндэлдэг.

Балдама Шагдановна — гурбан үхибүүдэй эхэ. Тэдэнээшье hайнаар хүмүүжүүлдэг. Галинь 10-дахи класста бэрхээр hурадаг, hургуулиин комсомолой комитедэй гэшүүн, спортсмен. Валя 8-дахида, Самбуунь 2-дохидо hурадаг. Үхибүүдынь булта бэрхээр hурадаг.

Балдама Шагдановна Цыдыпцыренова hайнаар хүдэлhэнэйнгөө түлөө «Арадай гэгээрэлэй отличник» гэhэн тэмдэгээр шагнагдаhан юм. Эгээл ехэ шан — түрэлхидэй, hурагшадай баярай үгэнүүд.

В. ХАМАГАНОВ,
Буряадай багшанарай мэргэжэл дээшэлүүлдэг институдай методист.

СЕМИНАР БОЛОБО

Хяагтын аймагай Соведэй гүйсэдкомой арадай гэгээрэлэй таhагай үүсхэлээр аймагай бүхы hургуулинуудай директорнүүдэй семинар Шара-Голой дунда hургуулида болобо. Һурагшадай hуралсал ба хүмүүжүүлгэдэ ниитын эмхинүүд болон түрэлхидэй комитедэй дүүргэхэ үүргэ тухай энэ семинар дээрэ ехэ хөөрэлдөөн болоо.

Шара-Голой дунда hургуулиин багшанарай коллективэй түрэлхид ба ниитын эмхинүүдтэй ямар холбоо барисаатай байhан тухай тус hургуулиин директор В. В. Башенхаев семинар дээрэ hонирхолтойгоор хөөрэбэ. Энэ hургуулиин түрэлхидэй комитедэй түрүүлэгшэ Д. Н. Максимов ажал хүдэлмэри тухайгаа хөөрэhэн байна. Дүрбэдэхи классай шабинарые дифференцированнээр hургаха тухай асуудалаар hургуулиин ород хэлэ ба литературын багша Н. П. Алсахаева ехэ hонирхолтой элидхэл семинар дээрэ хэбэ.

Эндэхи Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой партийна комитедэй секретарь нүхэр Алсахаев, Шара-Голой сельскэ Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Батомункуев гэгшэд директорнүүдэй семинар дээрэ үгэ хэлэбэ. Тэдэнэй хөөрөөе семинарта хабаадагшад ехэ анхаралтайгаар шагнаа.

Семинарта хабаадагшад энэ hургуулиин hуралсалай кабинедүүдэй ажалтай танилсаhан, зарим багшанарай хэшээлнүүдтэ орожо, шагнаhан байна. Гурбадахи интернат hургуулиин директор Б. Н. Гендунов, Тамирай дунда hургуулиин директор В. Н. Каровманов, Үбэр-Хэрээтын найман жэлэй hургуулиин директор Н. Е. Семёнов болон бусад семинар дээрэ үгэ хэлэжэ, hургуулинуудайнгаа коллективүүдэй ажал түшаа дүй дүршэлөө андалдаhан байха юм.

Аймсоведэй гүйсэдкомой арадай гэгээрэлэй таhагые даагша П. М. Матвеев семинарай түгэсхэлдэ тобшолол хэбэ.

А. БАНЗАРАКСАЕВ.

Таниие ямараар хангана б?

Туhаламжамнай үргэдэнэ

Отара, гүүртэнүүдтэхи малшадай ажаhуудалай эрилтэ хангаха хүдэлмэри бидэнэй мүнөө үеын шухала зорилго болоно. Манай комбинадай зүгhөө энэ хэрэгтэ тусхай табигдаhан гурбан машина үдэр бүхэндэ аймагай гурбан колхоз, дүрбэн совхоз бэ турашалгын ажахын малшадай эрилтые хангаха зорилготой баталагдаhан маршрудаар гарадаг. Фотограф, оёдолшон болон бусад мэргэжэлтэд малшадай захяа абадаг. Трикотаж болоод арhан гуталнуудай захил ехэ хэгдэдэг. Хубсаhа эсхэгшэд А. Я. Шайдурова, Н. С. Спиридонов, А. П. Масляико гэгшэд илангаяа эдэбхитэйгээр хүдэлнэ. Эдэнэй абаhан захилаар хубсаhан оёгдоод олохон малшаниие баясуулhан байха. Машинын жолоошодой дундаhаа hайн ажалаараа илгарhан Г. С. Мартыновые тэмдэглэхээр.

Тиигэжэ манай комбинадай хүдэлмэрилэгшэдэй ашаар малшадай январь hарада хэhэн захилнууд үлүүлэн дүүргэгдээ hэн. Юрэдөө 38 мянган түхэригэй орондо 44 мянган түхэригэй захил дүүргэгдэhэн байна.

Манай хүдэлмэрилэгшэд соёлой таhагай, нүүдэл наймаанай хүдэлмэрилэгшэдтэй хамта ябажа, малшадай олон янзын эрилтэнүүдые хангадаг болонхой.

В. ДОЛБНЯ,
ажалшадай ажаhуудалай эрилтэ хангаха Загарайн аймагай комбинадай директор.

Социалис оронуудаар

ВЕНГРИ. Национальна кардиологическа институт мүнөөнэй медицинскэ аппаратура хэрэглэжэ, зүрхэ-hудалай үбшэнүүдые аргална. Орон дотор түрүүлэн энэ институтда хирургическа арга хэрэглэгдэдэг болоhон байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: доктор Тибор Ромода гэгшэ үбшэнтэнэй зүрхэ шалгажа байна.

МТИ-ТАСС-ай фото.

Хүнүүдэй бэеын элүүртэ ехэ анхарал хандуулна

ПРАГА. Социалис Чехословакиин зоной элүүрые хамгаалга хүгжөөхэ хэрэгтэ ехэ амжалта түйланхай. 1948 оной февральда чехословак арадай түйлаhан түүхэтэ илалтаhаа хойшо 100 хүн бүридэ хүртэдэг врачнарай тоо гурба дахин нэмээ.

Поликлиникэ болон больницанууд олоор баригдаа. 1948 онтой сасуулбал, медицинын эмхи зургаануудта 1 миллион үлүүтэй хүнүүд мүнөө эмшэлүүлхэ аргатай.

КПЧ-гэй, Чехословакиин правительствын зүгhөө элүүрые хамгаалгын асуудалнуудта ехэ анхарал хандуулагдадаг дээрэhээнь, энэ талаар ехэ амжалта түйлагдаа. СССР-эй болон социалис бусад оронуудай медигүүдтэй Чехословакиин медигүүд болон фармацевтнүүдэй нягта харилсаа холбоо байгуулhан ушар ехэ удха шанартай. Энэнь жэл бүри улам үргэдэжэ байнхай.

(ТАСС).

Амжалтатайгаар эхилбэ

БРАТИСЛАВА. Словакиин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд шэнэ жэлээ амжалтатайгаар эхилбэ. Эдэнэр февральдахи илалтын 25 жэлэй ойдо зорюулhан социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлээд, мяха, hү, үндэгэ гүрэндэ худалдаха түсэбөө холо үлүүлэн дүүргээ. Жэшээлхэдэ, түсэбhөө гадуур 700 мянган литр hүн, 7 миллион үндэгэн тушаагдаа.

Үнгэрэгшэ жэлэй январь hарын дүнтэй сасуулбал, хүдөө ажахын кооперативуудай hү hаалинь 5-10 процентээр дээшэлжэ, мүнөө жэлдэ үнеэн бүриhөө 3700 литр hү haaxa арга олгобо.

Бүд нэхэгшэдэй харилсаа холбоон

БЕРЛИН. Советскэ Союзай, Чехословакиин, ГДР-эй бүд нэхэгшэд пумаажин бүд нэхэхэ шэнэ технологи зохёобо.

Үйлэдбэриин шэнэ онол арга Флеа хотодохи (Карл Маркс штадай округ) пумаажин бүд нэхэдэг комбинадта хэрэглэгдэдэг болоо. Шэнэ аргаар жэлдээ 1.00 тонноор үлүү ехэ продукци үйлэдбэрилдэг болохонь.

Флеадахи комбинат 15 мянга шахуу хүдэлмэришэдтэй томо предприяти юм. СЭВ-эй гэшүүн-оронуудай бүд нэхэгшэдтэй холбоо харилсаа байгуулhаар үнинэй. Жэшээлхэдэ, үнгэрэгшэ табан жэлэй туршада Чехословакиин 200 шахуу шэнэ станок эндэнь тодхогдонхой. Тэрэшэлэн тус комбинат пумаажин бүд нэхэдэг Москвагай М. В. Фрунзиин нэрэмжэтэ фабрикатай нягта холбоотой. Совет бүд нэхэгшэдэй түрүү дүй дүршэлые хэрэглэн, байгша оной январь hарада түсэбhөө гадуур 67 тонно продукци үйлэдбэрилөө.

Аяншалга хүгжөөхэ зорилгоор

ВАРШАВА. Аяншалга хүгжөөхэ хэрэгтэ мүнөө жэл 3,5 миллиард злотых гүрэнэй бюджедhээ hомологдохо байна. Познань, Лодзь, Гданьск Шецин хотонуудта аяншадай бууха гостиницануудай барилгада тэрэ мүнгэнэй ехэнхинь гаргашалагдаха.

Энэ мүнгэнэй гаргашалагдахада, 116 кемпинг, городуудай ба тэрэнэй оршон тойронхи амаралтын 33 түб, 3 мянган hууритай шэнэ гостиница бии болохо.

Кубын харгынууд

ГАВАНА. Кубын барилгашад 1973 ондо 1800 километр харгы ашаглалгада оруулха гэhэн уялга абаа. Шэнэ техникээр хангагдаhан барилгын бригаданууд аралайнгаа нютаг бүридэ шоссей харгынуудые хаа хаанагүй барина. Хүдөө ажахын зарим hалбаринуудай үйлэдбэриин булюу түргөөр хүгжэхэ районуудта харгынууд олоор бариглаха юм.

Ороной баруун тээхи нютагуудhаа зүүн тээшээ hунаhан мянга гаран километр харгы республикын промышленна ба хүдөө ажахын районудые холбохо байна. Совет болон Кубын мэргэжэлтэдэй табиhан проектын ёhoop, ашаглалгада оруулагдаха ехэ харгы Кубын экономикодо тон ехэ удха шанартай байха. Энэ харгыгаар бүхы ашаанай гурбанай хоёр хубинь зөөгдэхэ юм. Гавана-Сантьяго-Де-Кубын хоорондохи 850 километр түмэр харгы hэльбэгдэн шэнэлэгдэхээр хараалагдана.

Революциин hүүлээр Кубада транспортна барилга түйлай ехээр үргэдхэгдоо. Революциhaa урдахи бүхы харгынуудhаа ута харгы арадай засагай тогтоhoop 14 жэлэй турша соо Кубада татагдаа.

(ТАСС).

Польшын арадай ажахыда радиоактивна изотопууд үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. Изотопуудые хэрэглэлгэ техническэ дэбжэлтые түргэдхэнэ, ажал хүнгэдхэнэ, экономическа ехэ ашаа үрэ үгэнэ.

Польшодо бүтээгдэhэн изотопой түхеэрэлгэнүүд болон приборнууд аха дүү социалис оронуудта хилын саана эльгээгдэдэг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Забжедэхи горно промышленностиин институтай эрдэмтэ хүдэлмэрилэгшэд (зүүн гарhaa) Б. Скверчинский, Т. Ржепала, И. Бернард гэгшэд шулуу нүүрhэнэй шахтануудта хэрэглэгдэхэ изотопой бэлдэжэ байhан аппаратураяа хаража байнад.

ЦАТ—ТАСС-ай фото.

ХҮРШЭНЭРЭЙ ҺОНИН

ИНСТИТУДАЙ ШЭНЭ БАЙШАН

Эрхүү хотын Хо Ши Минэй нэрэмжэтэ хари хэлэнүүдэй институт табан дабхар, шэл ба бетоноор баригдаhан шэнэ байшанда зөөбэ. Энэ байшан Чкаловай үйлсэдэ бодхоогдожо, нэгэ квартал эзэлнэ.

Энэ институдай шэнэ байшан соо үргэн уужам, hаруул аудиторинууд, 450 хүнэй hууритай конференц-зал, спортын ехэ зал, столово бии юм. Институт соо мүнөө үеын шэнэ мебель табигдажа, hайнаар түхеэрэгдэнхэй.

Хо Ши Минэй нэрэмжэтэ энэ институтда 1500 гаран эдир хүбүүд, басагад үдэрынь hуралсана. Тиихэдэ Сибирь болон Алас-Дурна зүгэй hургуулинуудай хари хэлэнүүдэй багшанар энэ институтда ерэжэ, мэргэжэлээ дээшэлүүлдэг байха юм.

ШЭНЭ МАГАЗИН

Эрхүү хотын Профсоюзна үйлсэдэ горпромторгын шэнэ магазин нээгдэбэ. Тэндэ трикотажна хубсаhан, эхэнэрнүүдэй ба эрэшүүлэй гутал, галантерейнэ хэрэгсэлнүүд элбэгээр табигданхай.

УРАН ЗОХЁОЛШЫН ОЙДО ЗОРЮУЛАН

Драматург А. Н. Островскиин «На всякого мудреца довольно простоты» гэжэ зүжэг Черемхово хотын драмтеатрта табигдаба. Театрай коллектив энэ зүжэгөө ородой элитэ уран зохёолшын түрэhөөр 150 жэлэй ойдо зорюулhан байна.

Зүжэгэй гол рольнуудые область дотороо мэдээжэ болоhон артистнар Юрий Папин, Людмила Мошкина, Юрий Белоусов, Мария Ульянова, Григорий Петров болон бусад гүйсэдхэнэ.

Театрай коллектив шэнэ зүжэгөө Черемховой, Алайрай районуудай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ hаядаа харуулха зорилготой.

ҮХИБҮҮДЭЙ КИНОТЕАТР

Черемхово шадархи Гришевск тосхоной клубта хүн зон хододоо олон байдаг юм. Эндэхи ажалшад клубтаа сугларжа, шэнэ hонин фильмүүдые харадаг, лекци шагнадаг болонхой.

Субботын, амаралтын үдэшэнүүдтэ энэ клуб соо үхибүүд hаянай олоор суглардаг болобо. Эдэ үхибүүд тус клубай дүүрэн эрхэтэ эзэд боложо, үхибүүдэй кинотеатр нээгдэбэ.

ҺУРАГШАДАЙ ОЛИМПИАДА

Жигалово тосхоной дунда hургуулида тус районой бүхы hургуулинуудай эдир физигүүд болон математигуудай олимпиада болобо.

Энэ заншалта олимпиадын үедэ тэрээндэ хабаадагшад орёо задача, жэшээнүүдые бодохо ёhотой байгаа. Районой түб hууринай hургуулиин арбадахи классай hурагшад Таня Пешкова, Лена Рудых, Серёжа Тютрин, Серёжа Винокуров гэгшэд математигуудай дундаhаа эрхимлэhэн байна. Тэдэнэр бултанhаа түрүүлэн задачануудаа бодоhон юм.

Эдир физигүүдэй дундаhаа энэл hургуулиин шабинар Лена Савостьянова Альбина Бикинина хоёр эрхимлээ.

Олимпиадада түрүү hуури эзэлhэн эдир физигүүд, математигууд Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдаба.

ҮРЭМДЭГШЭДТЭ — ШАН

РСФСР-эй Геологиин министерство үнгэрhэн жэлдэ «Үрэмдэгшэдэй эрхим бригада» гэhэн конкурс соносхоhон байгаа. Тэрэ конкурсын дүнгүүд hаяхан соносхогдобо.

Бодайбо хотын Кропоткинско геолого-бэдэрэлгын партиин Юрий Петрович Наумовай хүтэлмэрилдэг үрэмдэгшэдэй бригада энэ конкурсдо хабаадалсажа, эрхим дүн түйлаба. Тиигэжэ энэ бригада бүхэроссиин хоёрдохи 800 түхэригэй мүнгэн шанда хүртэбэ.

ЭДЭБХИТЭЙ ҺУРГУУЛИ

«Ангарский строитель» гэжэ олон тиражтай газетын редакциин дэргэдэ хүдэлмэришэн-бэшэгшэдэй hургуули нээгдэбэ. Газетэдэ бэшэдэг хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд энэ hургуулида hуралсажа, журналистын мэргэжэл шудална.

Һургуулиин хэшээлнүүдэй темэнь тон hонирхолтой. Партийна хэблэлэй ленинскэ ёho гуримууд, газетын жанрнууд тухай асуудалнуудаар эндэ hуралсагшад лекцинүүдые шагнаба.

«Восточно-Сибирская правда» газетэhээ абтаба.

ХИНГАНАЙ ДАБААИ ХИЛБАР БЭШЭ ҺЭН

ниие полкын hургуулида эльгээбэ. Һургуулияа амжалтатай hайнаар түгэсхэжэ, тэрэ үеын сэрэгшэдэй омогорхол болодог «Т-34» танкын жолоошон-механик мэргэжэлтэй болоhон юм.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайн эхилбэ. Залуу танкист Цыден-Дамба Бальжитов фронтдо эльгээгыт гэжэ командованидаа хэдэн удаа мэдүүлбэ. Командованиинь нэгэл харюу үгэхэ: «Урдамнай милитарис Японой самурайнууд — Квантунай арми байна. Эдэнэр фашис Германида адли шуhата дайсан. Бидэ эндэ байхадаа дайнай фронтын баhал тон харюусалгатай участок дээрэ байнабди» гэдэг hэн.

Энэ ехэ харюусалгаяа Эхэ оронойнгоо зүүн хилэ дээрэ байhан сэрэгшэд hайн мэдэржэ, өөhэдынгөө дайшалхы шадабариие улам дээшэлүүлжэ байгаа. Танкын жолоошон-механик Цыден-Дамба Бальжитов тэдэ жэлнүүдтэ өөрынгөө мэргэжэлдэ олон сэрэгшэдые hургажа, Япон самурайнуудые бута сохихо хэрэгтэ хэзээдэ бэлэн байдаг hэн. Тэрэ саг ерэхэл байха гэжэ хүлеэдэг байгаа.

1945 оной август Зүүн зүгтэ шуhата дайн байлдаа үүсхэгшэ япон сэрэгүүдые бута сохихын түлөө Совет Армиин хүсэтэ добтолго эхилбэ. Манай нютагай хүбүүн, танкист Цыден-Дамба Бальжитов Алас-Дурна зүгэй нэгэдэхи фронтын Улаан Тугай ордентэ Уссуриин хоёрдохи танкова бригадын түрүүнэй отрядай нэгэ танкые жолоодон байлдаба.

Хинганай үндэр уулануудые дабажа. Японой армиин бэхилэгдэhэн хамгаалалтануудые hамна бута дайран. тэрэнэй үсэд шанга эсэргүүсэл, амиды хүсэ, техникые даралсаhан байна. Эрэлхэг танкист Цыден-Дамба Бальжитовай экипаж энэ шанга добтолгодо дайсанай эзэлжэ байhан олон хото, hууриин газарнуудые сүлөөлэлсөө Мудадзян хото хүрэтэр байлдажа. империалис Японие илалсаhан юм. Энэ байлдаанда эрэлхэг зориг гаргаhанайнгаа түлөө «Шэн габьяагай түлөө» медаляар шагнагдаа бэлэй.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай хэсүү шанга үедэ зургаан жэл сэрэгэй албанда ябаhан Цыден-Дамба хүбүүн байлдаанай хатуужалтай, танкын жолоошо-механик мэргэжэлтэй, хүдэр шамбай бэетэй болонхой, 1946 ондо түрэл нютаг Иисэнтэдээ бусажа ерэhэн байгаа. Тэрэ удаагаа түрэл колхоздоо ажаллажа байгаад, Сэлэнгын механизациин училищи дүүргээ. Тиигээд Нарhатын МТС-тэ, мүн өөрынгөө колхоздо главна механигаар хүдэлөө.

Тайбан сагай үедэхи хүдөө ажахые хүгжөөхэ ажалда оролдолго ехэтэйгээр, үнэн шударгыгаар хабаадалсажа, «Шэнэ газар элдүүрилhэнэй түлөө» медаляар, КПСС-эй райкомой, аймгүйсэдкомой, совхозой дирекци, партийна болон профсоюзна организацинуудай Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдаhан байна.

Дайнай болон ажалай ветеран Цыден-Дамба Бальжитов мүнөө Яруунын аймагай түбтэхи барилга-заhабарилгын участогай ахалагша механигаар ажаллана. Урагшатай hайнаар, үндэр бүтээсэтэйгээр хүдэлhэнэйнь түлөө тэрэнэй нэрэ алдар аймаг соогоо суутай. Аймагай Хүндэлэлэй самбарта фото зурагынь халаатай байдаг.

В. БАЛБОРОДИН.

Буряадай АССР-эй 50 жэлэй ойдо

Эрхим дуунай конкурс

Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын байгуулагдаhаар 50 жэлэй ойн hайндэртэй дашарамдуулан, республикын Министрнүүдэй Соведэй телевидени ба радио дамжуулгын комитет, республикын Журналистнуудай холбооной правлени, «Буряад үнэн», «Правда Бурятии» газетэнүүдэй редакцинууд эрхим hайн дуунай конкурс соносхобо.

Коммунизм байгуулгын үедэ совет арадай түйлалжа байгаа агуу ехэ илалтануудай тухай, ленинскэ национальна политикын илан мандаhан тухай, манай ороной арадуудай эбдэршэгүй хани барисаан тухай, манай үеын хүн тухай, Буряад ороной ажалшадай дайшалха болон ажалай баатаршалга тухай, үзэсхэлэнтэ hайхан түрэл хизаар тухай шэнэ дуунууд соо домоглогдохо зэргэтэй. Поэдүүд, профессиональна хүгжэмшэд, бүхы хүнүүдэй hайн дураараа конкурсдо хабаадахаар болохо. Энэ конкурс 1973 оной мартын 1-нээ июнин 15 болотор үргэлжэлхэ юм.

Энээнhээ урид хэблэлдэ толилогдоогүй дуунай үгэ, хүгжэм конкурсдо абтаха ёhотой. Дуунай үгэтэйгөөр бэшэгдэhэн клавир, дуунайнь үгэ 3 хэлэзээр конкурсдо эльгээгдэхэ. Клавирынь заабол хара бэхээр (тушь) бэшэгдэhэн байха зэрэгтэй. Дуунай үгын, хүгжэмэй авторнуудай фамили, нэрэ, алдар гүйсэд бэшэгдэхэ.

Конкурсдо шалгарагшадые урмашуулхын тула иимэ шагнуудые тогтоогдобо гэбэл:

Хүгжэмэй түлөө

Нэгэдэхи нэгэ шан — 200 түх.
Хоёрдохи хоёр шан — 100 — 100 түх.
Гурбадахи хоёр шан — 50 — 50 түх.

Үгын түлөө

Нэгэдэхи нэгэ шан — 100 түх.
Хоёрдохи хоёр шан — 75 — 75 түх.
Гурбадахи хоёр шан — 50 — 50 түх.

Конкурсын дүнгүүдые согсолхо тусхай жюри бии болгогдобо.

Улаан-Үдэ хото, Ербановай үйлсэ, 7, радиогой хүгжэмэй редакци, «конкурсдо» гэhэн адресаар зохёолнуудаа эльгээхэдэ болоно.

КУХНИ... ГАРНИТ...

Новосибирскын ... маш» заводой ... хэрэглэлэй ... цехтэ бүтээгдэh... шанэ гарнитур ... ондоо юумэнүүд ... нэ.

Эдеэлхэ стол, ... дүрбэн стулнууд... саган эмаль шэрэ... дэhэн, нүгөө ... эрэн пластигаар ... hэн.

Энэ жэлдэ иим... нууд олоороо гар... лохо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ... шэнэ гарнитур.

АПН...

ПАРИЖ

Парижда болоhон уулзалга

ТАСС

Вьетнамай асуудалаар уласхоорондын конференцидэ хабаадажа байhан оронуудай делегацинуудай хүн дэлэдэ Францин гадаадын хэрэгүүдэй министр М. Шуман уулзалга үнгэргэбэ.

СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, совет делегацин гэшүүд уулзалгада хабаадагшадай дунда байлсаа.

ПАРИЖ

Громыко Вальдхаймтай уулзаба

ТАСС

Вьетнамай асуудалаар уласхоорондын конференцитэй дашарамдуулан, Парижда ерээд байhан СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко ООН-ой Генеральна секретарь К. Вальдхаймтай уулзажа, хөөрэлдэhэн байна.

ВАРШАВА

ПОРП-ын ЦК-гай пленум

ТАСС

Польшын Хүдэлмэришэнэй нэгэдэмэл партиин Центральна Комитедэй ээлжээтэ пленум февралиин 26-да Варшавада нээгдээ. ПАП агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор, түүхэй эд, байгаалиин баялигуудые арадай ажахыда гамтай hайнаар ашаглаха программые пленумдэ хабаадагшад зүбшэлхэ байна.

ХЕЛЬСИНКИ

Хельсинкидэхи хөөрэлдөөнүүд

ТАСС

Аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар нниитэевропын зүблөөндэ бэлэдхэл хэхэ олон ороной түлөөлэгшэдэй хөөрэлдөөнүүд hэргээгдэбэ. Ниитэевропын зүблөөндэ бэлэдхэл дүүргэхэ тухай асуудалые Европын 32 гүрэнэй, США-гай, Канадын түлөөлэгшэд — элшэн сайдууд зүбшэлнэ.

ПАРИЖ

ДРВ-гэй ба Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительствын делегацинуудай пресс-конференци

ТАСС

Вьетнамай асуудалаар уласхоорондын конференцидэ хабаадажа байгаа ДРВ-гэй делегациин түлөөлэгшэ Нгуен Тхань Ле журналистнуудта зорюулжа, пресс-конференци үнгэргэбэ. Тиихэдээ конференциин түрүүшын заседани дээрэ Канадын ба США-гай түлөөлэгшэдэй хэлэhэн үгые тайлбарилаа.

Конференциин саг үргэлжын албанай зургаан байгуулха тухай Канадын дурадхалые ДРВ-гэй делегаци дэмжэнэгүй гээд Нгуен Тхань Ле мэдүүлбэ. Юундэб гэхэдэ, энэнь шухала хэрэгтэй бэшэ байна. Лаос ба Камбоджо тухай асуудалнуудые конференциин зүблэхэ зүйлдэ оруулха тухай США-гай дурадхалые ДРВ-гэй делегаци мүн лэ буруушааба. Юундэб гэхэдэ, энэ конференци гансал Вьетнамай асуудалаар зарлагдаа бшуу. Хэрбээ Лаос тухай хэлэхэ болоо hаа, энэ оронине США бомбодожо үргэлжэлhээр. Тиин, Лаос тухай хэлсээе бүдүүлигээр эбдэжэ байна. Лаостохи буудалдаа болюулха тухай хэлсээе США хэлбэришэгүй бэелүүлхэ ёhотой гэhэн эрилтэ табинабди. Гэхэ зуура, Камбоджын гавар нютагуудые США-гай авиаци мүн лэ бомбодоно.

Конференциин түгэсхэлэй документ зохёохо редакционно комитедэй байгуулагдаhан тухай Нгуен Тхань Ле журналистнуудта мэдээсээ.

«Конференциин амжалтатайгаар үнгэрэлгэдэ ДРВ-гэй делегаци ехэ туhа нэмэри хэхэ байха», — гэжэ ДРВ-гэй делегациин түлөөлэгшэ харин хэблэлэй түлөөлэгшэдые найдуулна.

Урда Вьетнамай Республикын делегациин пресс-конференци Клебер авенюдэхи Уласхоорондын конференциин байшан соо болобо. Вьетнамай асуудалаар уласхоорондын конференциин түрүүшын үдэрэй дүнгүүд эндэ согсологдоо.

Вьетнамай асуудалаар уласхоорондын конференциин шухала удха шанартай байhые Урда Вьетнамай Республикын делегациин түлөөлэгшэ Ли Ван Сау тэмдэглээд, Вьетнамдахи дай болюулха ба амгалан байдал hэргээхэ тухай хэлсээе Урда Вьетнамай арадай үнэнтэ түлөөлэгшэ — Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительство хүндэлжэ, хэлбэришэгүй бэелүүлжэ байха гээд мэдүүлбэ.

«Вьетнамай асуудалаар Парижда баталагдаhан хэлсээе США-гай правительствын ба сайгон захиргаанай саг үргэлжэ бүдүүлигээр эбдэжэ байhан баримтануудай тухай» февралиин 25-най мэдүүлгын текстые Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительство пресс-конференци дээрэ тарааhан байна. Хүсэд бэшэ мэдээнэй ёhоор, январиин 28-hаа февралиин 24 болотор Урда Вьетнамай Республикын ВРП-гэй мэдэлдэ байгаа сүлөөлэгдэhэн районууд худар сайгон арми 12.000 зэбсэгтэ добтолго хээ гээд энэ мэдүүлгэ дотор тэмдэглэгдэнэ. Дайсанай тактическа авиаци үдэр бүри эдэ районууд руу 200—250 дахин добтолно. Эдэ харата ябуулгануудhаа уламжалан, амгалан зоной дундаhаа алуулhан хүнүүд олон, хэдэн hуурин тосхонууд бүрин hандаргагдаа. Энэ үе соо сайгон полици 8 мянга гаран харата ябуулга хэhэн байна.

СТОКГОЛЬМ

Вьетнам арадта туhаламжа

ТАСС

Ханойе американ авиациин зэрлиг бүдүүлигээр бомбодохо үедэ hандаргагдаhан Бальмай гэжэ ехэ больницые hэргээн заhабарилхын тула Швециин хүн зон, ниитын эмхинүүд hүүлэй hарын турша соо 5 миллион тухай крон суглуулаа.

Швециин парламентда ородог политическэ бүхы партинууд, профсоюзай эмхинүүд, залуушуулай нэгэдэлнүүд мүнгэ зөөри суглуулгада хабаадана.

МОНТЕВИДЕО

Хариин оронуудтахи үринь улам ургана

ТАСС

hүүлэй табан жэлэй турша соо Уругвайн гүрэнэй секторэй харнин оронуудтахи үри шэрэнь хоёр дахин дээшэлжэ. 1972 оной сентябрь hарада 602,6 миллион доллар болоhон байна гээд түбэй банкын «Популяр» газетэдэ тунхаглагдаhан мэдээсэл дотор хэлэгдэнэ. Мүнөө үедэ Уругвай бүхы дээрээ 950 мянган доллаар үритэй гээд тэрээн соо тэмдэглэгдэнэ.

Бата нэгэдэл, нягта эмхидэл

Чехословакиин ажалшадай Февральдахи илалтын 25 жэлэй ойе, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй ЧССР-тэ хани ёhоор айлшалалгын дүнгүүдые харнин гүрэнүүдэй хэблэл үргэнөөр шэнжэлнэ. Л. И. Брежнев Чехословакиин хүтэлбэрилэгшэдтэй хани халуун оршон байдалда уулзаа; уласхоорондын шухала асуудалнуудаар КПСС ба КПЧ адли хараа бодолтой, адли ябуулга хэдэг байна гэжэ социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай газетэнүүд тэмдэглэнэ.

Марксизм - ленинизмын, пролетарска интернационализмын ёhо гуримуудые, үнэн бэеэр, эб найрамдалай, демократиин, национальна өөрөө даажан байдалай, социализмын ба коммунизмын хэрэгэй шэнэ илалтануудай аша туhада социалис оронуудай нягта эмхидэл, уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй бата нэгэдэл бэхижүүлхын түлөө КПСС, КПЧ тэмсэлээ үргэлжэлүүлхэ байха гэжэ Болгариин «Работническо дело» газетэ бэшэнэ.

Бүхы асуудалнуудаар СССР ба ЧССР-эй нэгэ hаналтай байhыень КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хоёр үдэрэй турша соо Чехословакида айлшалалгын дүнгүүд элирхэйлэн гэршэлээ гээд ГДР-эй «Трибюне» газетэ бэшэнэ.

Чехословак арадай Февральдахи илалта ЧССР-эй социалис хүгжэлтэдэ түйлалай ехэ удха шанартай, Европодо социализм байгуулха хэрэгтэ ехэ туhа хүргэнэ гэжэ МНР-эй «Үнэн» газетэ бэшэнэ. Энэ алдарта илалтын 25 жэлэй ойдо зорюулагдаhан баяр ёhололдо КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хабаадалсалга совет, чехословак арадуудай хани барисаанай, харилсаа холбооной улам бэхижэжэ байhанай гэршэ болоно гэжэ газетэ тэмдэглэнэ.

ЖЕНЕВЭ

ХҮНЭЙ ЭРХЭНҮҮДЫЕ ХАМГААЛХА

ТАСС

Хүнэй эрхэнүүдые сахин хамгаалха ООН-ой комиссиин ээлжээтэ, 29-дэхи сесси февралиин 26-да эндэхи Нацинуудай ордон соо нээгдээ.

Гол шухала хэдэн асуудалнуудые комисси хаража үзэхэ, зүбшэлхэ байна. Үндэhэ яhанай илгаа гаргалгые усадхаха, апартеидэй хархис муухай нүлөөе зайсуулга, Израилиин булимтарhан араб газар нютагуудтахи хүн зоной эрхын эбдэгдэжэ байhан тушаа асуулта хэлгэ тэдэ асуудалнуудай тоодо ороно.

Сэрэгэй гэмтэдые, хүн түрэлтэндэ харша гэмтэ ябадал хэhэн хүнүүдые элирүүлхэ, барижа тушааха, бусааха, хэhээхэ зорилготой уласхоорондын харилсаа холбооной ёhо гуримуудые хаража үзэхэ асуудал сессиин зүблэхэ зүйлдэ оруулагдаа. ООН-ой Генеральна Ассамблейн XXVII сесси дээрэ Белоруссиин ССР-эй, Чехословакиин, Йеменэй табиhан документнүүд дотор иимэ эрилтэнүүдэй проект бии. Генеральна Ассамблей тэрэ проектые хараадаа абаха, саашадаа бүри нарийнаар хаража үзэхын тула, тэрэниие хүнэй эрхэ сахин хамгаалха комиссида дамжуулан үгэхэ гэжэ тогтооhон байгаа.

Комиссиин хүдэлмэриин дүнгүүд ООН-ой Экономическа ба социальна совет дээрэ дамжуулагдан, Генеральна Ассамблейн ээлжээтэ XXVIII сессидэ табигдаха юм.

ПАРИЖ

Вьетнамай асуудалаар уласхоорондын конференци

ТАСС

Польшын Арадай Республикын гадаадын хэрэгүүдэй министр Стефан Ольшовскиин түрүүлэлгэ доро Вьетнамай асуудалаар уласхоорондын конференциин Февралиин 27-ой заседани нээгдэбэ. Делегацинуудай толгойлогшонор конференци дээрэ үгэ хэлэжэ үргэлжэлhөөр.

РИМ

hАНАЛАА НЭГЭДЭЛГЫН МИТИНГ

ТАСС

Вьетнамай арадтай hанал нэгэтэй байлгын митинг Италиин ниислэл хотын «Адриано» гэжэ ехэ театрта болобо. Римэй олон зуугаад ажалшан, зүүнэй үзэлтэй партинуудай ба эмхинүүдэй түлөөлэгшэд, залуушуул, Вьетнамые дэмжэдэг ниитын хүсэнүүдэй hаяхан боложо дүүрэhэн уласхоорондын конференцидэ хабаадагшад эндэ суглараhан байна. Вьетнамдахи дай болюулха ба амгалан байдал hэргээхэ тухай хэлсээе хэлбэришэгүй бэелүүлхын түлөө Италиин ажалшад, эб найрамдалда дуратай бүхы хүсэнүүд тэмсэнэ, Вьетнамай Демократическа Республикын hандаргагдаhан арадай ажахыда туhа хүргэхын тула мүнгэ зөөри эдэбхитэйгээр суглуулна гээд сенатор-коммунист У. Террачини тэмдэглээ.

Эзэрхэг түримхэйшүүлдэ эсэргүүгээр вьетнам арадай хэhэн тэмсэлэй үедэ hанал нэгэтэй байhанайнь түлөө, Индохитадай арадуудта ехэ туhа хүргэhэнэйнь түлөө ДРВ-гэй культурын министр Хоанг Минь Зиам Италиин ажалшадта баясаа.

ПАРИЖ

Программыень дэмжэнэ

ТАСС

Зүүнэй үзэлтэй хүсэнүүдэй правительственна хамтын программа дэмжэжэ байhан тухайдаа Франциин интеллигенциин түлөөлэгшэд эндэ үнгэргэгдэhэн пресс-конференци дээрэ мэдүүлбэд. Энэ программые дэмжэжэ байhан Франциин соёлой 300 хүдэлмэрилэгшын хамтын мэдүүлгэ уншагдаба. Балетмейстер Морис Бежар, дуушад ба артистнар Франсуаза Арну, Жан Ферра, Жюльетта Греко, Мишель Пикколиот, Катрин Соваж, Лоран Терзиефф, Марина Влади, кинорежиссёрнууд Жан Поль ле Шануа, Луи Дакен болон бусад мэдүүлгэдэ гар табигшадай дунда бии.

БОНН

БОДОТО БАЙДАЛЫЕНЬ ХАРААДА АБАХА

ТАСС

ХДС/ХСС хадаа Бонндохи парламентда ороогүй гол хүсэнүүдэй парти болоно гэжэ гадаадын политикын асуудалнуудаар ХДС/СХХ-эй комитедэй түрүүлэгшэ Л. Кип хэлэбэ. Правительствда ородог СДПГ—СВДП-гэй бэелүүлжэ байhан «зүүнэй политика» тушаа ХДС/ХСС тэмсэл хэхээ болёо гэжэ тэрэ мэдүүлээ.

ГДР ба ФРГ-гэй хоорондохи харилсаанай үндэhэ hуури тухай договорой иимэ политика байhаниинь мэдээжэ.

Апартеидэй хархис журамые Урда-Африкын Республикын улад зоной буруушаажа, Африка түбиин урда захада сүлөөрэлгын тэмсэлэй улам үргэдэжэ байhанда айhан hүрдэhэндөө Преториин расис хархис засагаархид буу зэбсэг хэрэглэхые найдана. Энээнэй тула hүүлэй жэлэй турша соо ЮАР-ай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй тоо хоёр үлүүтэй дахин олошороо. Зэбсэгтэ хүсэнүүдэйнгээ тооё олошоруулха, бронетанкова сэрэгүүдэй, ВВС-эй, ВМС-эй шэнэ зэбсэг хэрэгсэлнүүдээр тэдэниие хангахаа расистнууд хүсэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Зимбабзегэй патрнодуудта эсэргүү мүрдэлгын ябуулгануудта гэхэ гү, али Намибиин арадта зүрюу харша шуhата хашалта, харшалалгада хабаадахаар хэдынэйшье сагта бэлэн расис хархис этэгээдүүд бэлэдхэл хэжэ байна.

Камера Пресс—ТАСС-ай фото.

СПОРТ — СПОРТ

БАРГАЖАНАЙХИД БУЛЮУ БАЙ...

Баргажанай соёлой байшан соо энэ аймагай ба хүршэ Хурамхаанай бүхэшүүлэй дунда дүрэ булялдалгаар нүхэр ёhоной мүрысөөн үнгэргэгдэбэ.

Эгээн түрүүн эдиршүүл барилдажа, сугларагшадай энхарал татаа. Эндэ хүнгэн шэгнүүртэн сооhоо барилдаха хүнэй үгы дээрэhээ Баргажанай командын гэшүүн тоо нээбэ. Командын гэшүүд В. Ринчинов, аха дүүнэр Нурбаевтан, Г. Бадмаев, В. Очиров, А. Ханзаев, С. Гомбожапов гэгшэд шуран солбоноор барилдажа, булта илалта туйлаа. Харин Хурамхаанай хоёр эдиршүүл шанга байшоо. Тиин 8:2 тоотойгоор Баргажанай эдир барилдаашадай командада шүүhэн байна.

Эрэшүүлэй ковер дээрэ гарахые сугларагшад хүлеэжэ ядан hуугаа hэн. Тэрэншье ойлгосотой. Хурамхаанай барилдаашад республика доторoo мэдээжэ.

Эрэшүүлэй барилдаан нилээн шанга тулалдаатайгаар үнгэрбэ. Нэн түрүүн Баргажанай аймагай Александр Цыренов нүхэрөө булижа, тоо нээбэ. Тиихэдэнь Хурамхаанай Доржи Раднаев Баянголой врач Семен Гармаевые даража буушаба. Зүгөөр Бальжиин Будаев Виктор Очиров хоёр ковёрой ээздтэ шүүгдээ. Тиихэдэнь Даши Рабданов М. Мункоевые очкогоороо динлэжэ, Хурамхаанhаа ерэhэн айлшад шүүжэ эхилбэ.

Гуржап Бадмаев Владимир Батуев хоёрой ковёр дээрэ бии болоходо ганса хурамхаанайхид бэшэ, харин зал соо hуугшад дахинаа тэнсүү байдал тохёолдохонь гэжэ hанаhан байгаа. Ушарынь гэхэдэ, Хурамхаанай бүхэ Батуев—нилээдгүй дүй дүршэлтэй барилдаашан, республика дотор мэдээжэ, үшөө тинх... спортын мастерта... Харин Карл М... рэмжэтэ колхозо... шон Бадмаев он... той байhан байба.

Түрүүн Батуев добтолжо, хоёр ... Зүгөөр хоёрдохи ... Бадмаев добтол... нүхэрөө ковер д... жэ, гурбан балл ... бадахи ээлжээн... баhа нэгэ балл аб... даа хоёр бүхэ на... сэлгээр дүүргэбэ.

hүүлдэнь Викт... Бато Вандаевы... хаан) очкогоор... Харин хүндэ ... айлшан Михаил ... барилдаха бүхэ ... тэрэ очко абаа.

Игэжэ Барга... мандын бүхэшү... тоотойгоор баh... байна. Түрүү ... манта, бүхэшүүл... рюулагдаа.

Н. ГА...

ЭДИР САНАШАДАЙ УРИЛДААН

«Пионерская правда» газетын шанда хүртэхын түлөө мүрысөөн хотын эдир санашадай дунда үнгэргэгдэбэ. Энэ урилдаанда Октябрьска районой 20-дохи, 50-дахи дунда hургуулинуудай, Советскэ районой хоёрдохи интернат hургуулиин, Железнодорожно районой 22-дохи, 65-дахи hургуулинуудай спортсменүүд хабаадаба.

Эндэ 50-дахи hургуулиин 8-дахи классай hурагша Татьяна Смирнова шалгаржа, чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ.

Хүбүүдэй дундаhаа 22-дохи hургуулиин 7-дохи классай hурагша Сергей Власов эрхимлээ.

Командануудай хоорондын дүн гаргахада 50-дахи hургуулиинхид т... ээлhэн байна. ... дохи hургуулиин ... нууд удаадахи h... ээлээ.

«Пионерская ... зетын шанда хү... лөө түгэсхэлэй ... hаяар республи... линуудай дунда ... хэ юм.

Б. БАЛ...

ТОБШОХОНО...

БУМБЭГЭТЭЙ ХОККЕЙ. Москвагай «Динамо» стадион дээрэ дэлхэйн түрүү hуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэhэн мүрысөөн дүүрэбэ. Манай суглуулагдамал командын гэшүүд эндэ эрхимээр наадажа, наймадахяа дэлхэйн чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ. Мүрысөөндэ СССР-эй, Швециин, Финляндиин, Норвегиин суглуулагдамал командануудай хабаадалсажа, найман үдэрэй туршада мүрысэhэн байгаа Тиихэдээ эдэнэр хоорондоо хоёр хоёр уулзалга үнгэргэhэн. Эндэ СССР-эй суглуулагдамал команда зургаан уулзалгадаа нэгэшье командада шүүгдэнгүй, дүн хамтадань 12 очкотойгоор, түрүү hуури эзэлhэн байна. СССР-эй суглуулагдамал командада Москвагай, Свердловскын, Хабаровскын, Алма-Атын, Кемеровэй, Ульяновскын хоккеистнүүд оруулагдажа, наадаhан юм. Швециин, Финляндиин командануудай хоёрдохи, гурбадахи hууринуудые эзэлээ.

МОСКВАДА hаяар нүгөөдэ — шайбатай хоккейгээр дэлхэйн түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн болохонь. Энэ мүрысөөнэй урда тээ дэлхэйн олон удаа чемпион болоhон СССР-эй суглуулагдамал командын гэшүүд хэдэ хэдэн нүхэр ёhоной уулзалга үнгэргэхэ юм.

Суглуулагдамал командын гэшүүд ороной түрүү hуури эзэлхэ мүрысөөнhөө болюулагдажа, ехэ наадандa бэлдэжэ эхилбэ. Москвагай «Спартак» команда мэнэ hаяхан СССР-эй чемпионууд — ЦСКА-гай хоккеистнүүдые 7:3 гэhэн тоотойгоор шүүгээ hэмнай. Мүнөө хэнэйшье шэнэ чемпион болохонь мэдэгдэнэгүй. Юуб гэхэдэ, үнгэргэгдөөд ябаhан 26 нааданhaa «Спартак» — 45, ЦСКА 43 очкотой болонхой. Ороной түрүү hуури эзэлхэ мүрысөөндэ ЦСКА-гай хоккеистнүүд «Спартак» командые хоёр удаа шүүhэн, нэгэндэнь шүүгдэhэн байна. Харин эдэнэрэй хоорондо түгэсхэлэй—дүрбэдэхи уулзалгань үшөө болохо ха юм. Эндэл али командань шүүжэ гаранаб, тэрэл команда ороной чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэхэ юм. Эдэнэрэй наадан апрелиин 20-до үнгэргэгдэхэ байна.

КОНЬКИ. 1973 оной дэлхэйн чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө урилдаан Швециин Стремсунд хотодо үнгэргэгдэбэ. Эндэ Киевhээ ошоhон Татьяна Шелехова 188.363 очкотойгоор СССР-эй шэнэ рекорд тогтоожо, хоёрдохи hуури эзэлhэн байна. Дэлхэйн чемпионой нэрэ зэргэдэ Голландиин спортсменка Атье Кейлен-Деелстра гэгшэ хүртэбэ. Ленинградай Нина Статкевич дүрбэдэхи hуури эзэлээ.

САНА. Швецидэ үнгэргэгдэhэн санын заншалта урилдаанда манай ороной суглуулагдамал командын гэшүүд Нина Балдычева, Алевтина Олюнина, Раиса Сметанкина, Галина Кулакова гэгшэд 4х5 гэhэн эстафетэ дамжуулгын урилдаанда эрхимлэжэ, алтан медальнуудта хүртэбэ. Мүн эндэ Олимпиин нааданай чемпионка Галина Кулакова 5, 10 километрэй зайда урилдахадаа эрхимлэжэ, үшөө хоёр алтан медальда хүртэhэн байна.

ХҮНГЭН АТЛЕТИКЫН мүрысөөндэ дуратайшуулай дунда Нью-Йоркдо үнгэргэгдэhэн 1.500 метрэй урилдаанда Краснодарай Людмила Брагина эрхимлэбэ. Тэрэ зайгаа 4 минута 40 секундэ соо гаталhан байна. Тиихэдэ эрэшүүлэй дундаhаа 1.000 метрэй зайда урилдаhан Киевэй Евгений Аржанов хоёрдохи hуури эзэлээ. Тэрэ зайгаа 2 минута 09.5 секунда соо гаталhан байба.

СССР-эй кубогта хүртэхын түлөө мүрысөөн шаргаар урилдагшадай дунда үнгэргэгдэбэ. Мүрысөөндэ хабаадагшадай дундаhаа Латвиин суглуулагдамал команда эрхимлэжэ, хоёрдохи жэлээ ороной чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ. Москва, Ленинградай суглуулагдамал командануудай удаадахи хоёр hуури эзэлээ. Өөр хоорондын дунда үнгэргэгдэhэн урилдаанда Ленинградай Нина Игнатьева, Ригын спортсмен Валдис Кюзис гэгшэд эрхимлээ.

ШАТАР. Эстониин ниислэл — Таллин ... хоорондын шата... эхилбэ. Энэ на... ман оронуудай ... мейстер, уласхо... лоон, спортын ... нууд хабаадалса... сөөндэ хабаа... абажа боломо... юhэн очкотой бо... таршанда ула... гроссмейстерэй, ... хад очкотой уласхоорондын ... рэ зэргэ олгогд...

Мүнөөдөө на... лица 3,5 очкото... шолуулагдаhан ... гаар дэлхэйн ... Михаил Таль ... ябана. Мүн ... 3,5 очкотой бо... мейстер Лев По... Голландиhaa е... хоорондын масте... ман гэгшэд дүр... hаа гурбан очко... Дэлхэйн экс-че... Спасский, гроссме... Балашов, ула... мастер Иво Не... мастер Борис Р... табан нааданай ... гурбан очкотой ...

МОТОЦИКЛА... hэн дээрэ мү... дунда дэлхэйн ... эзэлхэ хахад фи... даан болож дү... ноблдохи Ол... данай стадион д... гэгдэhэн урил... хэйн хэдэн удаа ... лоhон Уфа хот... лэгшэ Г. Кады... эрхимлэбэ. Т... эзэлэгшэhээ гу... гоор хожомдоhо... ной спортсменүү... ченко (Новосиби... ханов (Уфа) ту... данда хабаада...

Редакт...

Ц. Ц. ЦИ...

Манай адрес, ... г. Улан-Удэ, ... на 35. Телефо... ра — 54-54, ... 54-93, зам. ... —68-08, зам. ... 62-62, отв. ... 50-52, се...

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита» харуулна:

14.35 — hүүлэй hонин. 14.45 — Үнгэтэ телевидени. Үхибүүдтэ «Светлячок» гэhэн мультфильм харуулагдаха. 14.55 — Олон түмэнэй ленинскэ университет. «Социалис нацинуудай оюун бодолой талаар хүгжэлтэ». 15.25 — «Над всей Испанией безоблачное небо» (2 сери). 16.35 — Үнгэтэ телевидени. Фигурна hолжорголгоор дэлхэйн чемпионадhaa произвольно программа Братиславаhаа дамжуулагдаха. 18.50 — Забhарлал. 19.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа.

Улаан-Үдэ харуулна:

19.30 — Телепанорама. 19.50 — Буряадай гүрэнэй оперо ба балеэй театрай дуушадай концерт.

«Орбита» харуулна:

21.05 — Фигурна hолжорголгоор дэлхэйн чемпионадhaa произвольно программа Братиславаhаа дамжуулагдаха. 23.50 — Забhарлал. 24.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита» харуулна:

19.30 — «Дуун-72». 20.00 Үнгэтэ телевидени. «Миссия в Кабуле» — уран hайханай фильмын 2-дохи сери.

Улаан-Үдэ харуулна:

21.05 — «Дмитрий Шостакович» — документальна фильм.